

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Pia Moliis

FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGSBESKATTNINGEN

Företagsekonomi

2010

VASA YRKESHÖGSKOLA
Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRAKT

Författare	Pia Moliis
Lärdomsprovets titel	Förändringar i företagsbeskattningen
År	2010
Språk	svenska
Sidantal	63 + 2 bilagor
Handledare	Anna-Lena Berglund

Finland står inför en ny skattereform. Anledningen till att en förändring är aktuell var då högsta förvaltningsdomstolen år 2008 ansåg att dividendinkomst åt en delägare utgör dividend även då den direkt baserar sig på delägarens arbetsinsats.

Det kan alltså ha förekommit i olika branscher att man ”sparat” pengarna i bolaget och lyft en större dividend efter bokslutet i stället för att ta ut lön under året och på denna lön betala skatt på förvärvsinkomst. På detta sätt har man kommit lindrigare undan skattemässigt eftersom dividendinkomsten beskattas lättare än förvärvsinkomst. En skärpning av dividendbeskattningen skall därför hindra konstgjord omvandling av förvärvsinkomst till kapitalinkomst för att beskattas lindrigare.

Arbetets teoretiska del tar först kort upp hur den nuvarande och tidigare dividendbeskattningen fungerat. Den teoretiska delen innehåller även en sammanfattning av en mellanrapport som presenterades av finansministeriet i juni 2010. Rapporten innehåller motiveringar till varför Finland borde förändra och anpassa sitt skattesystem enligt europeiska mått. I mellanrapporten presenterades också de fyra alternativ som arbetsgruppen behandlade och vilket de slutligen valde.

Den praktiska delen av lärdomsprovet innehåller intervjuer, medias mottagande och ett räkneexempel. Syftet med undersökningen var att få fram åsikter och mottagande av den nya skattereformen. Med räkneexemplet ville jag få fram hur den nya skattereformen kommer att påverka ett litet till medelstort företag i praktiken.

Efter undersökningen kunde man fastställa att förväntningarna och åsikterna är negativa omkring den nya skattereformen och man borde uppmuntra företagande med incitament istället för en skärpning.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRACT

Author Pia Moliis
Title Changes in corporate taxation
Year 2010
Language Swedish
Pages 63 + 2 Appendices
Name of Supervisor Anna-Lena Berglund

Finland is about to accomplish a new taxation reform. The reason for this change in taxation became current when Supreme Administrative Court in 2008 decided that dividend income is dividend income for a shareholder even when the dividend directly based on the shareholder's work efforts.

Thus it may have occurred in different industries that money are to be "saved" in the company and after the final account the shareholder can lift a bigger dividend instead of lifting salary. In this way the shareholders' situation has been more advantageous because the dividend taxes are smaller than the earned income taxes. A strict dividend taxation should therefore prevent the artificial conversion of income to capital income to be taxed more lightly.

The theoretical frame of reference of this thesis begins by briefly presenting how the current and past dividend taxation worked. The theoretical frame also contains a summary of an interim report presented by the Ministry of Finance in June 2010. The report includes explanations for why Finland should change and adapt their tax systems according to European standards. In the interim report also the four options that the Working Group considered and their ultimate choice were presented.

The empirical study of this thesis contains interviews, media reception and a calculation example. The purpose of this study was to obtain views and reception of the new tax reform. With the calculation example, I wanted to find out how the new tax reform will affect a small to medium sized company in practice.

After investigation it was possible to determine with certainty that the expectations and opinions are negative about the new tax reform and we should encourage entrepreneurship with incentives instead of a tightening.

Keywords taxation reform, dividend taxation

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING.....	5
1.1	Syfte	6
1.2	Problemområde	7
1.3	Mål	7
1.4	Avgränsning	7
1.5	Metod.....	8
2	BESKATTNINGSREFORMER ÅREN 1990-2010	9
2.1	Gottgörelse för bolagsskatt.....	10
2.2	Nuvarande skattesystem	13
3	I RIKTNING MOT ETT MERA KONSEKVENT SKATTESYSTEM	18
3.1	Arbetsgruppens motivering till en skattereform	19
3.2	Fyra olika alternativ behandlas	22
3.3	Beskattningen av arbete ska lindras	23
4	ARBETSGRUPPENS FYRA MODELLER	25
4.1	Arbetsgruppens mål	25
4.2	Klassisk bolagsskattmodell	26
4.3	Anpassad klassisk modell.....	28
4.4	Anpassad nuvarande modell.....	30
4.5	ACE-avdrag i samfundsbeskattningen	33
4.6	Fördelar och nackdelar	35
4.7	Sammanfattning	36
5	EMPIRISK DEL	40
5.1	Intervju.....	40
5.2	Medias mottagande av skattereformen	46
5.2.1	Yrittäjät.fi	47
5.2.2	Näringslivetsorganisationer	48
5.2.3	Nordnet.fi	50
5.3	Räkneexempel	54
6	AVSLUTNING.....	58
	BILAGOR	

FÖRTECKNING ÖVER TABELLER

Tabell 1. Bolagsskatter i Europa.	22
Tabell 2. Klassisk bolagsskattmodell	29
Tabell 3. Nuvarande skattereform, Ab och Abp	29
Tabell 4. Anpassad klassisk modell	31
Tabell 5. Nuvarande skattereform, Ab och Abp	32
Tabell 6. Anpassad nuvarande modell	34
Tabell 7. Nuvarande skattereform, Ab och Abp	35
Tabell 8. ACE-avdrag i samfundsbeskattning	37
Tabell 9. Nuvarande skattereform, Ab och Abp	37
Tabell 10. Fördelar och nackdelar	38
Tabell 11. Beskattning av inkomstslag	61

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga 1. Intervju underlag	62
Bilaga 2. Frågor till intervjuerna	62

1 INLEDNING

Idén till mitt lärdomsprov fick jag av Anna-Lena Berglund våren 2010. Under utvecklingssamtalet som alla tredjeårsstuderanden har så frågade jag om tips om för ämnen till det kommande slutarbetet. Anna-Lena tipsade om att en ny skattereform är på väg och att den för tillfället är under utredning av Martti Hetemäkis arbetsgrupp på uppdrag av finansminister Jyrki Katainen.

Anledningen till att en förändring kom på tal år 2008 var då högsta förvaltningsdomstolen ansåg att dividendinkomst åt en delägare utgör dividend även då den direkt baserar sig på delägarrens arbetsinsats. Dividenden betraktades således som dividendinkomst vid beskattningen, även om dividenden i verkligheten inte utgjorde ränta på investerat kapital, utan ersättning för utfört arbete.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20090203Finans/name.jsp)

Det kan alltså ha förekommit i olika branscher att man istället för att ta ut lön och för denna beskattas som förvärvsinkomst så har man ”sparat” pengarna i bolaget och lyft en större dividend efter bokslutet. På detta sätt har man kommit lindrigare undan skattemässigt eftersom dividendinkomsten beskattas lättare än förvärvsinkomst.

I högsta förvaltningsdomstolen har man då börjat oroa sig för att i allt större omfattning och i allt flera branscher skulle detta eller motsvarande arrangemang börja utnyttjas. Den nya skattereformen skall därför hindra konstgjord omvandling av förvärvsinkomst till kapitalinkomst för att beskattas lindrigare.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20090203Finans/name.jsp)

Hetemäkis arbetsgrupp för beskattning har således utarbetat en rapport med fyra olika alternativ för den aktuella förändringen för dividendbeskattning. Dessa alternativ är: Klassisk bolagsskattemodell, Anpassad klassisk modell, Anpassad

nuvarande modell och ACE-avdrag i samfundsbeskattningen (Allowance for Corporate Equity). Arbetsgruppen kommer att överväga de olika alternativen hur de kommer att behandla förändringar i en produktiv tillväxt, sysselsättning och entreprenörskap.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/012_veroryhma/03_kuuleminen/Kannanotto_Yrittajat_11032010_muistio.pdf)

Liksom förra gången det var aktuellt med en ny skattereform så skrivs det många artiklar i dagstidningar, ekonomitidningar m.m. om den nya reformen. Och de flesta synpunkter är negativa. Det man oroar sig mest för är att den nya skattereformen inte kommer att gynna småföretagande.

Yrittäjät.fi skriver att Finland inte kommer att utvecklas skattemässigt med någon av arbetsgruppens modeller. Yrittäjät.fi tycker att utgångspunkten för en ny skattereform bör vara att bibehålla den nuvarande beskattningsformen av dividendutdelning för små och medelstora företag. Största svagheten med de fyra modellerna är att de saknar en sporre för små och medelstora företag. Modellerna inte tar hänsyn till de företagsrelaterade risker en liten eller medelstor företagare genomför med egna investeringar. Risker som om de lyckas kommer att ge en rimlig avkastning.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/012_veroryhma/03_kuuleminen/Kannanotto_Yrittajat_11032010_muistio.pdf)

Detta arbete inleddes före regeringens utlåtande om vilken av de fyra modellerna som kommer att utses. Arbetsgruppen har dock gett ut en mellanrapport där man presenterar de fyra olika modellerna och har i den gett ett förslag på vilken modell de tycker är den rätta för Finland och den är förmodligen den modell som de kommer att presentera för riksdagen.

1.1 Syfte

Syftet med detta arbete är att forska i de fyra olika alternativ som presenterats av arbetsgruppen och ge läsaren en så tydlig bild som möjligt om varför en ny

skattereform behandlas och hur dess följd kommer att bli. Jag kommer även att ta upp varför en justering av beskattningssystemet är motiverat och jämföra de nya beskattningsformerna med den nuvarande skatteformen.

1.2 Problemområde

Problemområdet i detta arbete är att ta reda på hur företagens beskattningsförutsättningar kommer att ändras i och med den kommande skattereformens inträdande. Hur pass stor inverkan kommer de fyra olika alternativen att ha på dividendutdelningen? Blir dividenduttagen överhuvudtaget lönsamma och vad kan det finnas för andra sporrar än dividenduttag för mindre företag om dividendbeskattningen skärps ordentligt? Den empiriska delen kommer även att bestå av medias mottagande av den nya skattereformen och sakkunnigas utlåtande av deras åsikter kring den stundande skattereformen.

1.3 Mål

Målet med detta arbete är att se hur mottagandet av en ny skattereform är och med korta uträkningar i den empiriska delen se hur de påverkar SME-företag. Vad kommer en ny skattereform att innebära för företagen och dividendmottagarna? Eftersom detta arbete gjordes före regeringens fastställande om hur den nya dividendbeskattningslagen kommer att se ut så kan råd om skatteplanering till företag inte ges. Men om uträkningarna visar på en mycket strängare beskattning än tidigare kan det lönas att göra en skatteplanering innan den nya lagen träder i kraft.

1.4 Avgränsning

Eftersom ämnet jag skriver om är rätt så dagsaktuellt finns det begränsat med material om just vad den nya skattereformen handlar om. I juni 2010 publicerades dock en mellanrapport av utvecklingsgruppen för beskattning, så den mesta informationen och uträkningarna kommer från denna mellanrapport. För att ge en omfattande rapport tänkte jag ta upp lite om vad den nuvarande dividendbeskattningen går ut på och hur den tidigare dividendbeskattningen ”gottgörelse för bolagsskatt” beskattades. Materialet jag kommer att använda mig

av kommer att bestå av flertalet artiklar eftersom detta ämne diskuterats flitigt i media under årets lopp, arbetsgruppens mellanrapport och bokföringsböcker.

1.5 Metod

Arbetet består av en teoretisk del och en empirisk del. I den teoretiska delen kommer jag att ta upp teori och uträkningar av tidigare skattereformer samt arbetsgruppens motivering till varför en ny skatteform är nödvändig. Jag kommer även i den teoretiska delen att redogöra för de fyra modeller som arbetsgruppen har bearbetat och slutligen kommer att presentera för riksdagen år 2011. Den empiriska delen kommer att bestå av tre intervjuer, medias mottagande av den nya skattereformen och slutligen ett exempel på hur den nya skattereformen kan tänkas se ut i verkligheten, genom uträkningar på ett fiktivt aktiebolag.

2 BESKATTNINGSREFORMER ÅREN 1990-2010

Det var inte allt för länge sedan som Finland bytte till det nuvarande systemet. Under år 1990–2004 har i beskattningen av aktiebolag och deras aktieägare tillämpats systemet ”gottgörelse för bolagsskatt” för att undanröja dubbelbeskattningen på den vinst som aktiebolaget delat ut. I praktiken innebär detta att den utdelningsbara dividenden som är beskattningsbar skall beskattas av företaget enligt rådande skattesats medan dividendmottagaren inte i slutändan kommer att beskattas. Därför kan det tänkas att det blev mycket skrivelser i tidningarna när en ny skattereform kom på tal.

Det nuvarande skattesystemet infördes 2005 och var den största som genomförts sedan början av 1990-talet. Den föregående skattereformen hade fungerat väl för företagsägare, skattetagarna och hela nationalekonomin. Men internationaliseringen av kapitalmarknaderna och av företagens verksamhetsmiljö samt Finlands anslutning till Europeiska unionen och den internationella skattekonkurrensen ledde till en situation där en totalreform av beskattningen var nödvändig. Med en mera konkurrenskraftig miljö fanns det skäl att hålla kvar vinsten i företagets egen verksamhet, om den förväntade avkastningen i det egna företaget är större än den avkastning som man i genomsnitt kan förvänta sig på kapitalmarknaderna. För ägare av växande företag som förbättrar sin lönsamhet är företagets beskattning av avgörande betydelse.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp)

Beredningen av skattereformen började på hösten 2001 i arbetsgrupper tillsatta av både statsrådet och finansministeriet. Deras beslut blev färdigt år 2002. Efter valet år 2003 upptogs reformen av företagsbeskattningen i den nya regeringens program. Regeringsprogrammets mål formulerades till regeringens ställningstagande den 13.11.2003, varefter beredningen av de lagar som reformen förutsätter vidtog i finansministeriet.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp)

2.1 Gottgörelse för bolagsskatt

Gottgörelse för bolagsskatt byggde på att den utdelade dividenden endast skulle beskattas en gång. I praktiken innebar detta att den utdelningsbara vinsten som var beskattningsbar skulle beskattas av företaget enligt rådande skattesats medan dividendmottagaren i slutändan inte skulle beskattas, detta för att mottagaren fick avräkna den skatt som bolaget redan hade betalat på vinsten. (Tomperi 2000, 38)

Enligt den då gällande aktiebolagslagen betalade aktiebolagen 29 procent (år 2000-2004) i skatt på sin inkomst. För dividendmottagaren räknades den erhållna dividenden samt gottgörelsen för bolagsskatt, som räknats honom till godo, som inkomst. Om dividenden hade erhållits från ett börsnoterat aktiebolag utgjorde den kapitalinkomst och beskattades med 29 procent. I praktiken behövde aktieägarna inte erlagga någon skatt på den erhållna dividenden eftersom skatten bolaget betalade gottgjordes i sin helhet i dividendmottagarens beskattning som om den vore för aktieägaren betald förskottsskatt. (Tomperi 2000, 38)

Exempel

Ett börsnoterat bolagsvinst före skatter är 100 000 €. Vinsten som återstår efter skatterna utdelas som dividender åt aktieägarna.

Bolagets vinster före skatter	100 000
Bolagsskatt 29%	<u>29 000</u>
Kvar till dividendutdelning	71 000
Till aktieägrare utdelad dividend	71 000
+ gottgörelse för bolagsskatt 29/71 (av bolaget betald skatt)	<u>29 000</u>
Aktieägarnas beskattningsbara kapitalinkomst	100 000
Aktieägarens skatt 29%	29 000
För detta avdras de skatter bolaget betalt (gottgörelse för bolagsskatt)	29 000
<u>Aktieägaren behöver således inte erlagga någon skatt</u>	<u>0.</u>

(Tomperi 2000, 38)

Gottgörelse av bolagsskatt är dock inte lika entydig då man delar upp inkomsten i kapitalinkomst och förvärvsinkomst. Som kapitalinkomst räknades 13,5 procent av en akties matematiska värde och resten beskattades enligt förvärvsinkomstprincipen med en progressiv beskattning. Så när ett familjeaktiebolag delade ut dividend så kom också i detta fall dividendmottagaren att gottgöras för den del som själva bolaget erlade i skatt. (Tomperi 2000, 39)

Exempel

A äger 25 aktier i Bolag Ab. Bolagets nettoförmögenhet är 1 500 000 €. Aktiernas antal är 500 st. och deras nominella värde är 2 000 €. Det matematiska värdet är 3 000 €. A erhåller dividend från Bolag Ab 5 500 €. Till hans beskattningsbara inkomst räknas också gottgörelsen för bolagsskatt 2 246 € dvs. totalt 7 746 €.

Som kapitalinkomst kan han erhålla: $13,5 \% * 25 \text{ st.} * 3 000 \text{ €} = 10 125 \text{ €}$.

Här blir då hela 7 746 € kapitalinkomst. Aktieägarnas skatt är 29 % eller 2 246 €. Då gottgörelsen blir lika stor för bolagsskatten kommer inte aktieägaren att behöva erlägga någon skatt på den dividend han erhållit. Däremot om dividenden uppgått till 18 000 € skulle gottgörelsen för bolagsskatt varit 7 352 € och aktieägarens beskattningsbara inkomst 25 372 €. Av detta skulle 10 125 € varit kapitalinkomst och återstoden 15 227 € förvärvsinkomst. (Tomperi, 2000:39-40)

I det ovannämnda exemplet behöver man inte erlägga kapitalinkomstskatter eftersom andelen skatt för kapitalinkomst redan beskattas av företaget. Förvärvsinkomstandelen däremot läggs till övriga förvärvsinkomster och beskattas progressivt. Om aktieägarens marginalsatt är över 29 procent måste han betala extra skatt och är den lägre så får han återbäring p.g.a. gottgörelsen för bolagsskatt. (Tomperi 2000, 40)

Till systemet med gottgörelse för bolagsskatt hör begreppen inkomstskattens minimibelopp, jämförelseskatt och skatteöverskott.

Med inkomstskattens minimibelopp avses den skatt som bestäms på basis av bolagets dividendutdelning. Denna är 29/71 av den utdelade dividenden. Bolaget bör erlægga denna skatt eftersom aktieägarnas gottgörelse för bolagsskatten är 29/71 av den utdelade dividenden. (Tomperi 2000, 41)

Med jämförelseskatt avses den 29 procents skatt som bestäms på basen av bolagets verkliga beskattningsbara inkomst. Till jämförelseskatten räknas också den erlagda källskatten på från utlandet erhållna dividendinkomster. (Tomperi 2000, 41)

Om inkomstskattens minimibelopp är större än jämförelseskatten erläggs skillnaden som kompletteringsskatt. Orsak till kompletteringsskatt kan vara t.ex. att dividender utdelas från gammalt fritt eget kapital. (Tomperi 2000, 41)

Om jämförelseskatten något år är större än inkomstskattens minimibelopp uppstår ett skatteöverskott som kan beaktas under kommande år som ökning av jämförelseskatten. Skatteöverskott uppstår när ingen dividend utdelas eller då den utdelade dividenden är marginell i förhållande till resultatet. Kompletteringsskatt bestäms följaktligen enbart om jämförelseskatten och de ackumulerade skatteöverskotten inte är lika stora som inkomstskattens minimibelopp. (Tomperi 2000, 41)

Exempel

Kompletteringskatt och skatteöverskott (Tomperi 2000, 42)

	1. Året	2. Året	3. Året
Beskattningsbar inkomst	8 000	10 000	12 000
Skatt 29 %	2 320	2 900	9 480
Dividendutdelning	7 100	4 800	14 200
Inkomstskattens minimibelopp	2 900	1 960	5 800
Jämförelseskatt	2 320	2 900	3 480
	580	940	2 320
Skatteöverskott	-	940	-
Kompletteringskatt bör erläggas	580	-	1 380
Skatt att betala	2 900	2 900	4 860

Skatteöverskotten beaktas för de tio föregående åren räknat från skatteåret ifråga. Det är inte tillåtet utan tillstånd av finansministeriet att använda skatteöverskott om hälften av aktierna bytt ägare genom annat fång än arv eller testamente under det år skatteöverskottet uppstod eller senare, om det skett motsvarande ägarbyte i ett samfund som äger minst 20 procent av samfundet (L om gottgörelse för bolagsskatt 5 a och 8 §). Ändringar i ägarförhållandena kan leda till skyldighet att betala kompletteringskatt om man delar ut mera dividend än vad skatteårets resultat förutsätter. (Tomperi 2000, 42)

2.2 Nuvarande skattesystem

Som nämnades tidigare i detta kapitel så började beredningen av nuvarande skattereform hösten 2001 i arbetsgrupper tillsatta av både statsrådet och finansministeriet. I propositionen föreslås en totalreform av dividendbeskattningen så att systemet med gottgörelse för bolagsskatt slopas. Detta system tillämpas för sista gången på dividender som utdelas år 2004. Även detta år sänks aktiebolagsskatten från 29 procent till 26 procent och i samband med reformen föreslås att beskattningens tyngdpunkt förflyttas till vinstutdelningen. Dividendinkomster skall delvis bli beskattningsbara och

beskattningen av överlåtelsevinster skall till vissa delar göras strängare. I fråga om bolag som ägs av företagaren, dvs. andra än börsnoterade bolag, kommer beskattningen som helhet dock inte att bli strängare. Detta år sker också en sänkning av kapitalskattesatsen till 28 procent och detta påverkar beskattningen av överlåtelsevinster, ränteinkomster och vinster som tas ut ur företag. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp)

Av dividend som erhålls av offentligt noterade bolag skall 70 procent utgöra skattepliktig inkomst för fysiska personer. Förflyttningen av beskattningens tyngdpunkt till beskattning av utdelad dividend i stället för beskattning av bolagets resultat gynnar företag vilkas lönsamhet och framtidsförväntningar är bättre än för andra företag. (På grund av en särskild övergångsbestämmelse var dock endast 57 procent av dividenden skattepliktig år 2005.) (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp)

Exempel

Person B får 3000 € i dividend från ett börsbolag. 70 % av detta (2100 €) är skattepliktig för dividendmottagaren och 30 % skattefri (900 €). Aktieägarens skattepliktiga dividendinkomst beskattas med kapitalskattesatsen 28 %, dvs.

$$2100 * 28 \% = 588.$$

Erhållen dividend	3 000
Skattepliktig kapital inkomst 70 %	2 100
Skattefri inkomst 30 %	900
Aktieägarens skatt 28 %	588
Skatteprocent medeltal	19,60%

Slutresultatet blir att den totala utdelningen har beskattats med 19,6 % (Tomperi 2005, 48)

Dividender som betalas av andra än offentligt noterade bolag skall vara skattefria för fysiska personer inom gränsen för en avkastning på nio procent av nettotillgångarna. Av sådana dividender skall dock 70 procent vara skattepliktig

inkomst till den del som dividenderna överstiger en per skattskyldig beräknad gräns på 90 000 euro i året. De dividender som överstiger gränsen på nio procent av nettotillgångarna skall beskattas som förvärvsinkomst. Av dividenderna skall 70 procent utgöra förvärvsinkomst som beskattas enligt en progressiv skala.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp)

För att räkna ut aktiernas matematiska värde använder man sig av nettoförmögenheten delat med antal aktier. Och nettoförmögenheten får man fram genom att ta bolagets tillgångar minus skulder. (Tomperi 2005, 49)

Exempel (Tomperi 2005, 49)

OyAb är ett privat aktiebolag vars tillgångar värderas till 600 000 € och skulder till 250 000 €. Antalet aktier är 1000 st.

Dvs. Aktiernas matematiska värde är:

600 000 tillgångar
<u>-250 000 skulder</u>
350 000 nettoförmögenhet

350 000/1000 aktier = 350 €/aktie

Person C äger 600 aktier i OyAb som är ett olistat bolag. Aktiernas matematiska värde är $600 * 350 = 210\,000$ €. Som skattefri dividend kan han lyfta max 9 % av aktiernas matematiska värde som är (9 % av 210 000 =) 18 900 €.

OyAb beslutar att dela ut 30€/aktie i dividend. $1\,000 * 30 = 30\,000$ €. Person C:s dividend blir således ($30 * 600 =$) 18 000 €. Person C:s dividend är härmed skattefri inkomst eftersom beloppet understiger den 9 % av aktiernas matematiska värde.

Om OyAb däremot bestämmer sig för att betala ut 40 €/aktie i dividend, då blir C:s dividend 24 000 (= $40 * 600$). Då är 18 900 € fortfarande skattefritt medan på den överstigande delen räknas 70 % som skattepliktig förvärvsinkomst och 30 % är skattefri. Alltså totala dividenden 24 000 € – skattefria delen 18 900 € = 5 100 €

som delas in i 70 % skattepliktig förvärvsinkomst. $5\,100 * 70 \% = 3\,570$
 skattepliktig förvärvsinkomst och $5\,100 * 30 \% = 1\,530$ som är skattefri.

Dividend	24 000
9 % av aktiernas matematiska värde	<u>18 900</u>
Överstigande del	5 100
70 % förvärvsinkomst	3 570
30 % skattefritt	1 530
Totalt skattefri dividend	20 430
Totalt skattepliktig dividend	<u>3 570</u>
Totalt	24 000

Dividenden är alltså skattefri upp till 9 % av aktiernas matematiska värde, dock max 90 000 € per år per dividendmottagare (dividender från olika bolag sammanräknas för samma mottagare). Om dividenderna överstiger 90 000 € per år, men är fortfarande under 9 % av aktiernas matematiska värde, är överstigande del till 70 % skattepliktig kapitalinkomst och resten 30 % skattefri inkomst. Om dividenden är större än 9 % av aktiernas matematiska värde är överstigande del till 70 % skattepliktig **förvärvsinkomst** och 30 % skattefri inkomst.

(Tomperi 2005, 40)

Exempel (Tomperi, 2005:51)

Person D lyfter 115 000 € i dividend från Företag Ab. Aktiernas matematiska värde är 1 200 000 €.

	Skattefritt	Skattepl. Kapitalink.	Skattepl. Förvärvsink.
9 % = 108000	90000		
Överstiger 90000			
70 % kapital		12600	
30 % skattefritt	5400		
Överstiger 9%			
70 % förvärvs			4900
30 % skattefritt	2100		
Totalt	97500	12600	4900

Som helhet innebär det nuvarande dividendskattesystemet för företagare att ägarföretagare har en betydligt lindrigare skattenivå än ägare av börsnoterade bolag, om ägarföretagaren har en hög nettoförmögenhet. Enligt finansministeriet 2004 innebär denna företagsbeskattning en avsevärd lättnad av företagsverksamhetens totala skattebörda. På längre sikt förbättras också skattetagarens situation i och med att företagsverksamheten tar ny fart. En internationellt konkurrenskraftig beskattning förebygger att företagen flyttar sin skattepliktiga inkomst utanför Finlands gränser.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp)

3 I RIKTNING MOT ETT MERA KONSEKVENT SKATTESYSTEM

Finansminister Jyrki Katainen 03.02.2009 pressmeddelande 15/2009:
Förvärvsinkomst ska beskattas som förvärvsinkomst i framtiden.

En arbetsgrupp som leds av Martti Hetemäki har på uppdrag av finansminister Jyrki Katainen, att överlägga om hur man ska hindra konstgjord omvandling av förvärvsinkomst till kapitalinkomst som beskattas lindrigare. Problemet aktualiserades år 2008 då högsta förvaltningsdomstolen ansåg att dividendinkomsten åt en delägare utgör dividend även då den direkt baserar sig på delägarrens arbetsinsats. Dividenden betraktades således som dividendinkomst vid beskattningen, även om dividenden i verkligheten inte utgjorde ränta på investerat kapital, utan ersättning för utfört arbete. Man har oroat sig för att högsta förvaltningsdomstolens beslut i allt större omfattning och i allt flera branscher skulle leda till motsvarande arrangemang.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20090203Finans/name.jsp)

Arbetsgruppen anser det motiverat att dividend som delas ut på basis av arbetsinsatsen i framtiden skulle betraktas som lön, och därför beskattas som förvärvsinkomst. Detta konstaterar arbetsgruppen i finansministeriets proposition den 23 januari 2009. I propositionsutkastet avgränsas också ägarföretagare och dividend som tas ut på basis av ägande tydligt utanför undantagsregleringen. Finansministeriets avsikt därefter är att propositionsutkastet i enlighet med sedvanlig lagberedning sänds på remiss. Minister Katainen påminner denna skattereform i grund och botten kommer att behandla obalansen mellan den tunga beskattningen av förvärvsinkomster och den lätta beskattningen av kapitalinkomster. Skatteskillnaden är speciellt tydlig om man granskar marginals-katten på arbetsinkomster jämfört med beskattningen av dividend från ett icke börsnoterat bolag. Det är tydligt att en paragrafändring endast är en tillfällig lösning och att det verkliga problemet endast kan åtgärdas genom att skattestrukturen förändras. Minister Katainen har därför gett Hetemäkis arbetsgrupp i uppgift att planera en totalrevision av skattesystemet. Arbetsgruppen

ska ge sitt förslag om totalrevisionen av skattesystemet i slutet av 2010. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20090203Finans/name.jsp)

3.1 Arbetsgruppens motivering till en skattereform

Arbetsgruppen har i sitt arbete tagit ställning till företags- och kapitalinkomstbeskattningens utvecklingsuppgift på två olika nivåer.

Den första problemställningen gäller beskattningens tyngdpunkt mellan bolagsbeskattningen och fysiska personers kapitalinkomstbeskattning. Enligt arbetsgruppen bör i en allt mer internationell ekonomisk omgivning bolagsskattesatsen vara på en nivå som stärker företagens ekonomiska incitament att investera och etablera sig i Finland. Skattesatsen ska inte heller uppmuntra till att flytta bort vinster från Finland utan ha en direkt inverkan på de inhemska företagens investeringsbeslut. Arbetsgruppen bedömer att det finns goda argument för att kapitalinkomstbeskattningens tyngdpunkt ska ändras måttligt från företagsbeskattningen till fysiska personers beskattning. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

Om man ser hur Finland ligger till i nuläget jämfört med de övriga europeiska länderna angående bolagsskatt, så hamnar vi inte i toppen. På följande sida följer en tabell på bolagsskatter i Europa. Av den kan man se att Belgien, Frankrike och Nederländerna ligger i topp. Siffrorna är tagen ur KMPG's årliga lista över bolagsskatter i världen.

Tabell 1 Bolagsskattesatser i Europa

Medlemsländer	Bolagsskatt	Medlemsländer	Bolagsskatt
Österrike	25 %	Lettland	15 %
Belgien	33,99 %	Litauen	28,6 %
Bulgarien	10 %	Luxemburg	35 %
Cypern	10 %	Malta	25,5 %
Tjeckien	19 %	Nederländerna	34,5 %
Danmark	25 %	Polen	19 %
Estland	21 %	Portugal	25 %
Finland	26 %	Rumänien	16 %
Frankrike	33,33 %	Slovakien	19 %
Tyskland	29,41 %	Slovenien	20 %
Grekland	24 %	Spanien	30 %
Ungern	19,0 %	Sverige	26,3 %
Irland	12,5	Storbritannien	28 %
Italien	31,4 %		

(URL:<http://www.kpmg.com/LU/en/IssuesAndInsights/Articlespublications/Pages/KPMG%27sCorporateandIndirectTaxRateSurvey2010.aspx>)

Den andra problemställningen som arbetsgruppen tar ställning till handlar om beskattningen av utdelningar från onoterade bolag. Dessa utdelningar indelas i dagsläget i förvärvs- och kapitalinkomstandelar. Kapitalinkomstandelen är 9 procent av avkastningen på bolagets nettoförmögenhet. Denna inkomst är helt skattefri upp till 90 000 euro. Om utdelningsinkomsten överskrider det skattefria beloppet, beskattas 70 procent av summan som ägarens kapitalinkomst med en skattesats på 28 procent. Förvärvsinkomstandelen är den andel av utdelningen som överskrider denna 9 procents gräns. 70 procent av den inkomsten beskattas som förvärvsinkomst med den progressiva skatteskalan för fysiska personer. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenvento_sv_%282%29.pdf)

Detta system styr kraftigt företagens och ägarnas beteende, enligt arbetsgruppens utredningar. Systemet skapar starka incitament att utvidga bolagets nettoförmögenhet. Hur stort incitamentet blir beror på ägarens inkomst,

marginalskattesatsen, bolagets förmögenhet mm. För onoterade bolag varierar investeringars avkastningskrav mellan negativt till knappa 9 procent, då man räknar med en ränta på 5 procent. Det nuvarande systemet stärker alltså drivkrafterna starkt i vissa fall till investeringar och i andra fall höjer systemet investeringströskeln väldigt högt. Systemet är med andra ord mycket oneutralt. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

Systemet skapar alltså ett rejält incitament, att årligen dela ut just den summan av företagsvinsten som är det maximala skattefria beloppet. Enligt arbetsgruppens utredningar ger ca 40 procent av de onoterade bolagen utdelningar som motsvarar precis 9 procent av deras nettoförmögenhet. Reglerna kan på detta sätt styra bort företagets inkomstfinansiering från produktiva investeringar som kunde vara lönsamma i själva affärsverksamheten.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

Enligt det gällande systemet stimulerar det företagen till att investera i materiella tillgångar som inte nedsätter värdet, såsom värdepapper och fastigheter. När bolagen gör sådana investeringar så kan de undvika höjda skatter och öka företagets nettoförmögenhet. Men däremot skapar snabbt avskrivna anläggningsinvesteringar i maskiner och anordningar inte motsvarande skatteförmåner. Vanligtvis upptas inte investeringar i forskning och produktutveckling i balansräkningen, och därför ökar dessa immateriella investeringar inte bolagens nettoförmögenhet. Detta leder till att de inte frambringar lika stora skatteförmåner för ägarna som materiella investeringar gör. Utifrån det ovan nämnda kan man dra slutsatsen att de gällande reglerna för beskattningen av de onoterade bolagens utdelningar styr resurser bort från de materiella och immateriella reella investeringarna som skulle vara viktiga för bolagens egentliga verksamhet mot värdepapper och andra tillgångar som inte tappar i värde. De gällande skattereglerna för de onoterade bolagens utdelningar

tycks alltså gynna investeringar som har låg risk och låg förväntad avkastning. Detta är också en aspekt som stöder den bedömning att det gällande systemet gynnar investeringar i placeringar med säker avkastning istället för riskfyllda reella investeringar som är företagsekonomiskt motiverade. Det som arbetsgruppen anser som utmanande är att bevisa de ovannämnda incitamentens effekter i sin utredning. De utredningar som har utförts av arbetsgruppens uppdrag har dock gett starkt stöd till att skatteregler för onoterade bolag har styrt företagens utdelnings-, investerings- och finansieringsbeslut. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

I mellanrapporten meddelas, ”Arbetsgruppen har satt som mål att reformera skatt på utdelningar så att beskattningen skulle vara så neutral som möjligt både för investeringar och för finansiering av dem. Samtidigt syftar arbetsgruppen att incitamentet till inkomstväxling elimineras. Arbetsgruppen har också ansett det viktigt att reformen inte orsakar orimliga anpassningsbehov för företag och hushåll.”

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

3.2 Fyra olika alternativ behandlas

Utvecklingsarbetsgruppen för beskattning har till uppgift att bedöma hur det nuvarande skattesystemet borde reformeras på grund av ändringarna i den ekonomiska omgivningen så att uppmärksamhet även fästs vid skattesystemets rättvishet. Arbetsgruppen har då fäst särskild uppmärksamhet vid befolkningsåldrandets inverkan på den offentliga ekonomin, kompetensens och det immateriella kapitalets allt större tillväxtgynnande inverkan, utmaningarna i anslutning till hållbar utveckling och globaliseringens inverkan på skattesystemet. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20100621Iriktn/name.jsp)

3.3 Beskattningen av arbete ska lindras

I sin mellanrapport överväger arbetsgruppen utvecklingsbehoven inom företags- och kapitalinkomstbeskattningen, förvärvsinkomstbeskattningen samt konsumtionsbeskattningen, och där framför allt mervärdesbeskattningen. Arbetsgruppen föreslår att beskattningens tyngdpunkt försiktigt skulle flyttas från beskattning av arbete mot konsumtionsbeskattning. Och att även företags- och kapitalinkomstbeskattningens tyngdpunkt försiktigt flyttas från samfundsbeskattning mot fysiska personers kapitalbeskattning. (URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20100621Iriktn/name.jsp)

Arbetsgruppen har undersökt den internationella konkurrenskraften av skattesystemet för att effektivt förbättra företags- och kapitalbeskattningen utvecklings alternativ.

Utvecklingsalternativen kan delas in i fyra olika modeller:

- 1) Klassisk bolagsskattmodell
- 2) Anpassad klassisk modell
- 3) Anpassad nuvarande modell
- 4) ACE-avdrag i samfundsbeskattningen (Allowance for Corporate Equity).

De fyra modellerna har som mål att minska nivån på individers förvärvsinkomstskatt och öka nivån på kapitalinkomstskatten. Alla utvecklingsalternativ, inriktar sig alltså på att höja den personliga beskattningen av kapitalinkomster och att skattelättnader skall minskas eller elimineras helt. Och detta menar finansministeriet ska gå till antingen genom en sänkning av bolagsskatten eller genom en minskning av den personliga förvärvsinkomstskatten.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Arbetsgruppen har tagit i beaktande att befolkningsåldrandet kommer att orsaka ett höjningstryck i beskattningen av arbete i framtiden, speciellt inom kommunalbeskattningen och arbetspensionsavgifterna. Det finns alltså en risk för

att beskattningen av arbete kommer att skärpas på längre sikt. I sin slutrapport som ges ut senare ska arbetsgruppen göra en helhetsbedömning om utvecklingsbehoven inom skattesystemet och komplettera de nu presenterade linjedragningarna, speciellt i fråga om sådana delområden inom beskattningen som nu utelämnats.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20100621Iriktn/name.jsp)

4 ARBETSGRUPPENS FYRA MODELLER

I detta kapitel kommer jag att gå djupare in på de olika alternativen som arbetsgruppen bearbetar för tillfället. Jag kommer att jämföra dem med varandra och den nuvarande skatteformen.

4.1 Arbetsgruppens mål

Målet som arbetsgruppen har satt för sitt förslag om företags- och kapitalbeskattning är hur investeringar behandlas och hur finansieringen av dem skall bli så neutralt som möjligt. Ett annat viktigt mål är att minska incitamenten att omvandla förvärvsinkomster till kapitalinkomst. Arbetsgruppen anser det också viktigt att reformen inte orsakar företagen eller hushållen omöjliga anpassningsbehov. Samfundsskattesatsen bör vara konkurrenskraftig i internationell jämförelse och den borde stötta Finlands ställning som mål för direkta investeringar och förstärka finländska koncerners villighet att bevara sina huvudkontor i Finland. Dessutom borde den även förstärka finländska och utländska företags villighet att rapportera sina vinster i Finland.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20100621Iriktn/name.jsp)

De fyra olika utvecklingsalternativen undersöks med avseende på hur de passar in med den internationella konkurrenskraften av skattesystemet samt dess effekt på företags- och kapitalbeskattningen. Gemensamt för alla utvecklingsalternativ är att de fokuserar sig på att höja den personliga beskattningen av kapitalinkomster och att minska eller helt eliminera skattelättnader kring dividendutdelningar.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Här efter följer beskrivningar av de fyra alternativen.

4.2 Klassisk bolagsskattemodell

Första alternativet kallas för ”Klassisk bolagsskattemodell” och denna modell strävar till att skattelättnader på dividendutdelningar måste överges helt och hållet. Företagets vinst skall beskattas fullt ut, dvs. beskattas två gånger. Bolagsskatten kommer att minska och kapitalinkomstskattesatsen att stiga.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Fördelen med denna modell är klarhet. Den eliminerar ett antal nuvarande komplicerade funktioner som t.ex. skillnaden mellan onoterade och noterade bolag. Det har t.ex. varit så att dividend som erhållits från onoterade bolag har beskattats strängare. Inkomster som baserar sig på dividendutdelning skall beskattas i sin helhet som kapitalinkomst. Bolagsskattens skattegrund behålls men den personliga beskattningen kommer att skärpas vilket kommer att öka skatteintäkterna till staten väsentligt. Genom att man tar bort lättnaderna på dividendutdelningen minskar det omvandlingen av inkomster och på detta sätt förbättras skattesystemets rättvishet. Genom att ha förvandlat förvärvsinkomst till kapitalinkomst har man lyckats göra konstgjorda incitament. Detta kunde elimineras genom att t.ex. sänka bolagsskatten till 22 procent och höja skattesatsen på kapitalinkomst till 30 procent och minska skatten på förvärvsinkomster. Marginalskatten skulle minska med ca. 2-4 procentenheter. Modellen ”klassisk bolagsskatts” marginella skattesats skulle således vara 45,4 %.

$$22 \% + (1 - 0,22) \times 30 \% = 45,4 \%$$

Denna modell bygger dock på att avkastningen på det egna kapitalet beskattas dubbelt. Modellen skulle helt klart öka investeringar som finansierats med eget kapital i onoterade bolag jämfört med det nuvarande systemet. Att bolagsskatten sänks gör att det fortfarande finns önskade incitament, men i många fall är effekten liten jämfört med förändringarna av dividendbeskattningen.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Exempel:

Företag Modell 1 Ab:s beskattningsbara vinst är 100 000 euro. På detta beskattas bolaget med 22 % bolagsskatt. Vinst efter skatt blir således 78 000 euro. Och om inga tidigare förluster finns, är en utdelbar dividend på 78 000 euro möjlig. Vinsten beskattas i sin helhet som kapitalinkomst för mottagaren på 30 %.

$30\% * 78\,000 = 23\,400$ euro i skatt. $78\,000 - 23\,400 = 54\,600$ euro blir kvar av dividenden efter för dividendmottagaren efter avdragen skatt. Dividenden beskattas i sin helhet som kapitalinkomst.

Tabell 2 Klassisk bolagsskattmodell

MODELL 1 KLASSISK	
Vinst	100
Beskattningsbar vinst	100
Bolagsskatt 22 %	22
Vinst efter skatt	78
Dividend	78
Beskattningsbar dividend	78
Dividendskatt 30%	23,4
Dividend netto	54,6
Skatter tot	45,4
Skattesats %	45,4

Tabell 3 Nuvarande skattereform, Ab och Abp

Nuvarande Ab	Ägarens skattesats	
	20 %	40 %
Vinst	100	100
Bolagsskatt	26	26
Vinst efter skatt	74	74
Dividend	74	74
Skattefritt	54	54
Överstigande del	20	20
-skatt ($20 * 70\% = 14 \rightarrow 14 * 20\%$)	2,8	5,6
Dividendskatt totalt	2,8	5,6
Dividend efter skatt	71,2	68,4
Skatter totalt	28,8	31,6
Skattesats, %	28,8	31,6

Nuvarandesystem Abp	
Vinst	100
Beskattningsbar vinst	100
Bolagsskatt 26 %	26
Vinst efter skatt	74
Dividend	74
Beskattningsbar dividend	51,8
Dividendskatt 28 %	14,5
Dividend netto	59,5
Skatter tot	40,5
Saktesats %	40,5

I Nuvarande modell Ab har ägarens förvärvsinkomstskattesats schablonmässigt räknats ut som 20 % respektive 40 % eftersom förvärvsinkomstskattesatsen varierar från person till person.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

4.3 Anpassad klassisk modell

Med ”Anpassad klassisk modell” menar man att bolagets vinstutdelning som regel beskattas två gånger. Inkomstskatten på dividendutdelning till aktiva ägare är dock lättat. Bolagsskatten kommer att minska och skatten på kapitalinkomst stiger som i den klassiska modellen. Denna modell är anpassad från den klassiska modellen och syftar på att eliminera den klassiska modellens incitamentproblem genom att fokusera på en lindrigare beskattning på dividendutdelning för i företaget arbetande ägare eller så kallade aktiva ägare. Arbetsgruppen har granskat lättnader för ägare som arbetar i företaget och som tillsammans med familjemedlemmar äger majoriteten av bolagets aktier. Exempel på modellen skulle vara att dividendutdelningen skulle beskattas lättare upp till 30 000 euro. 35 procent av denna dividendutdelning skulle vara skattepliktig kapitalinkomst. Den totala skattebördan på dividendutdelningen skulle således motsvara ca 22 procent bolagsskatt, medräknat ca 30 procent i kapitalinkomstskattesats.

$$22 \% + (1-0,22) \times 0,35 \times 30 \% = 30,2 \%$$

En aktiv ägares dividender skulle till exempel upp till gränsen beskattas med samma skattesats som andra kapitalinkomster. Systemet skulle vara neutralt i detta avseende. Således har denna modell en fördel framför den klassiska modellen ett starkare incitament att investera externt eget kapital i nygrundade företag och växande familjeföretag. En stor del av ekonomin vore investeringar i företagstillgångar istället för investeringar i de finansiella marknaderna. Lättnader skulle inte heller stärka incitamenten för att finansiera investeringar med vinstmedelreserver. Lättnadens inverkan på tillväxtincitament skulle i slutändan förbli liten. Lättnaden skulle inte heller förbättra situationen för den delen då ägarens dividender överstiger 30 000 euros gränsen. Tröskeln skulle därför kunna bli en faktor som hämmar tillväxten. Modellen skulle minska incitamenten för skatteplanering jämfört med det nuvarande systemet, men skulle för en aktiv ägare innebära att dividendbeskattningen skulle vara lättare än andra inkomstagares beskattning. Huvudproblemet med denna modell som bygger på den klassiska modellen är komplexiteten. Modellen skulle kräva en godtycklig definition av begreppet ”en aktiv ägare” i skattelagstiftningen. Den skulle generera skatteplanering och behovet av att kontrollera reglerna kräver strängare

övervakning. På detta sätt skulle modellen öka de administrativa kostnaderna för företag och skatteförvaltning.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Exempel: Företag Modell 2 Ab:s beskattningsbara vinst är 100 000 euro. På detta beskattas bolaget med 22 % bolagsskatt. Vinst efter skatt blir således 78 000 euro. Och om inga tidigare förluster finns i bolaget är en utdelbar dividend på 78 000 euro möjlig. Av 78 000 kommer 30 000 att beskattas till 35 % för en aktiv ägare → $30\,000 * 35\% = 10\,500$, och resterande del 48 000 ($78\,000 - 30\,000$) kommer att beskattas i sin helhet som kapitalinkomst. Kapitalinkomst totalt i detta fall blir $48\,000 + 10\,500 = 58\,000$ och beskattas med den allmänna kapitalinkomstskattesatsen 30 % → $58\,000 * 30\% = 17\,550$.

$78\,000 - 17\,550 = 60\,450$ euro blir kvar av dividenden för dividendmottagaren efter avdragen skatt.

Tabell 4 Anpassad klassiskmodell

MODELL 2 ANPASSAD KLASSISK	
Vinst	100
Beskattningsbar vinst	100
Bolagsskatt 22 %	22
Vinst efter skatt	78
Dividend	78
Del som beskattas lättare	30
Beskattningsbar dividend	58,5
Dividendskatt 30%	17,6
Dividend netto	60,4
Skatter tot	39,6
Skattesats %	39,6

Tabell 5 Nuvarande skattereform, Ab och Abp

Nuvarande Ab	Ägarens skattesats	
	20 %	40 %
Vinst	100	100
Bolagsskatt	26	26
Vinst efter skatt	74	74
Dividend	74	74
Skattefritt	54	54
Överstigande del	20	20
-skatt (20*70%=14 --> 14*20%)	2,8	5,6
Dividendskatt totalt	2,8	5,6
Dividend efter skatt	71,2	68,4
Skatter totalt	28,8	31,6
Skattesats, %	28,8	31,6

Nuvarandesystem Abp	
Vinst	100
Beskattningsbar vinst	100
Bolagsskatt 26 %	26
Vinst efter skatt	74
Dividend	74
Beskattningsbar dividend	51,8
Dividendskatt 28 %	14,5
Dividend netto	59,5
Skatter tot	40,5
Saktesats %	40,5

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

4.4 Anpassad nuvarande modell

Modellen bygger på befintliga strukturer. Skattebefrielse av dividendutdelningen i onoterade bolag tas bort och kommer att som helhet beskattas kapitalinkomst till fullt belopp. Bolagsskatten minskar, och kapitalinkomstskatten höjs på samma sätt som i den klassiska modellen. Med denna modell menas att den är anpassad från den nuvarande modellen och syftar till att förbättra systemets effektivitet och rättvisa med utgångspunkten för det nuvarande systemets strukturer. Skillnaden mellan noterade och onoterade bolag skulle fortfarande upprätthållas medan privatpersoner som får dividender från noterade företag skulle beskattas som i den klassiska modellen. Utdelningen från noterade bolag skulle också i sin helhet beaktas som kapitalinkomst för ägaren.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

I denna modell föreslås att dividendutdelning från onoterade bolag skulle uppdelas i två delar. Den ena delen skulle vara en s.k. normalavkastningsdel och den andra delen skulle vara det som överstiger den normala avkastningen. Normalavkastningen skulle bestämmas på basis av nettoförmögenheten. Därmed skulle bolagets nettotillgångar fortsättningsvis bestämma dividendbeskattningen.

Normalavkastningsskattesatsen kommer inte att vara fast, utan kommer att bestämmas varje år på en medellång statsobligations ränta minus bolagsskattesatsen på 22 procent.

35 procent av normalavkastningen är beskattningsbar inkomst, bolagsskattesatsen uppskattas till 22 procent och kapitalinkomstskattesatsen till 30 procent. Kombinerad skattesats skulle bli ganska exakt den allmänna kapitalinkomstskattesatsen:

$$22 \% + (1-0,22) \times 0,35 \times 30 \% = 30,2 \%$$

Utöver den normala avkastningen skulle dividender från ickenoterade bolag beskattas i sin helhet som kapitalinkomst som i den klassiska modellen. För att förenkla systemet skulle begreppet förvärvsinkomst i dividendbeskattningen elimineras. Dividendens normalavkastningsdel skulle beräknas enligt det nuvarande systemet, på basen av aktiernas matematiska värde. Som avkastningsprocent skulle emellertid tillämpas, avvikande från det nuvarande, medellång statslåneränta efter bolagsskatt. Räntesatsen skall årligen fastställas. Denna modell har två viktiga fördelar. Den behandlar normalavkastning från ett icke börsnoterat företag på samma sätt som andra beskattningsbara investeringar. Den skulle således behandla neutralt investeringen av eget kapital i onoterade bolag i jämförelse med till exempel investeringar i finansiella marknader eller i hyreslägenheter. Den gynnar inte heller skuld som finansieringsform i förhållande till eget kapital. Beskattningsgraden på dividender som överstiger den normala avkastningen skulle vara 45,4 %, vilket är samma som marginals-katten i den klassiska modellen. Modellen skulle lösa problemet med omvandling av inkomster på samma sätt som den klassiska modellen. Den anpassade nuvarande modellen bygger huvudsakligen på det nuvarande systemets begrepp, och medför inte lika stora förändringar i incitamenten som den klassiska modellen. Nackdelar med modellen är det faktum att en del av det nuvarande komplicerade systemet bibehålls. Å andra sidan är modellen något enklare än det nuvarande skattesystemet och även mer konsekvent, på grund av sina strukturella egenskaper som är ekonomiskt välmotiverade.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Exempel:

Företag Modell 3 Ab:s beskattningsbara vinst är 100 000 euro. På detta beskattas bolaget med 22 % bolagsskatt. Vinst efter skatt blir således 78 000 euro. Och om inga tidigare förluster finns i bolaget är en utdelbar dividend på 78 000 euro möjlig. Enligt förslaget så är 35 % av utdelningen normalavkastning och beskattas som kapitalinkomst. Den normalavkastningen räknas ut från nettoförmögenheten enligt statslåneräntan minus 22 % bolagsskatt ($5 \% * 0,77 = 3,9 \%$). I exemplet uppskattas nettoförmögenheten till 1 000 000 av vilken normalavkastningen kommer att räknas på, $1\,000\,000 * 3,9 \% = 39\,000 \text{ €}$.

D.v.s. att 39 000 räknas som normalavkastning på vinst och beaktas som kapitalinkomst. Överstigande del kommer i sin helhet att beaktas som kapitalinkomst.

$$\rightarrow 78\,000 - 39\,000 = 39\,000$$

$$\rightarrow 39\,000 * 35 \% = 13\,650$$

$$\rightarrow 39\,000 + 13\,650 = 52\,650$$

$$\rightarrow 52\,650 * 30 \% = 15\,795$$

Tabell 6 Anpassad nuvarande modell

MODELL 3 ANPASSAD NUVARANDE	
Vinst	100
Beskattningsbar vinst	100
Bolagsskatt 22 %	22
Vinst efter skatt	78
Dividend	78
Normalavkastning	39
Beskattningsbar dividend	52,7
Dividendskatt 30%	15,8
Dividend netto	62,2
Skatter tot	37,8
Skattesats %	37,8

Tabell 7 Nuvarande skattereform, Ab och Abp

Nuvarande Ab	Ägarens skattesats		Nuvarandesystem Abp	
	20 %	40 %		
Vinst	100	100	Vinst	100
Bolagsskatt	26	26	Beskattningsbar vinst	100
Vinst efter skatt	74	74	Bolagsskatt 26 %	26
Dividend	74	74	Vinst efter skatt	74
Skattefritt	54	54	Dividend	74
Överstigande del	20	20	Beskattningsbar dividend	51,8
-skatt (20*70%=14 --> 14*20%)	2,8	5,6	Dividendskatt 28 %	14,5
Dividendskatt totalt	2,8	5,6	Dividend netto	59,5
Dividend efter skatt	71,2	68,4	Skatter tot	40,5
Skatter totalt	28,8	31,6	Saktesats %	40,5
Skattesats, %	28,8	31,6		

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

4.5 ACE-avdrag i samfundsbeskattningen

I denna modell skulle de nuvarande skatteincitamenten på dividendutdelningen elimineras, men bolagets skatter är bolagets eget kapital beräknat utifrån den s.k. ACE avdraget. Kapitalinkomstskattesatsen stiger, liksom i alla andra modeller och skattelättnaderna i den personliga beskattningen tas bort på samma sätt som i den klassiska modellen. ACE är en förkortning av Allowance for Corporate Equity och är ett avdrag för uppskattad ersättning för eget kapital. (URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Bolagsskattegrunden skulle ligga kvar på nuvarande nivåer, men den normala avkastningen av vinsten skulle befrias från skatt enligt eget kapital beräknat med ACE-avdrag. ACE-avdraget skulle räknas utifrån nettoförmögenheten med en ränta som räknas ut på årsbasis av en medellång statslåneränta. I exemplet 5 %. (URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

I denna modell skulle alltså normalavkastningen frias från bolagsskatt och beskattas endast i den personliga kapitalinkomstbeskattningen med den allmänna kapitalinkomstskattesatsen på 30 %. Således behandlar denna modell företagens

investeringar som gjorts med eget kapital och investeringar som gjorts på den finansiella marknaden på samma sätt. ACE-modellens centrala styrka är neutralitet mellan bolagets investeringar och finansieringar. Dessutom skulle denna modell som även i de klassiska- och anpassade nuvarande modellerna, undanröja möjligheterna att konvertera inkomsterna. Fördelarna med denna modell är således konsekvens och enkelhet men modellens centrala problem är att det finns för lite erfarenhet om hur den fungerar i en internationell miljö. Normalavkastningens befrielse från bolagsskatten skulle minska de utländska investeringarnas effektiva skattesatser och därmed stärka det finska skattesystemets konkurrenskraft. Följderna skulle vara motsvarande en minskning av bolagsskatten, men å andra sidan skulle avkastningen som överstiger den normala avkastningen beskattas med allmän bolagsskattesats. Om den skulle vara hög i förhållande till referens-länderna kan skillnaden uppmuntra internationella företag till skatteplanering, där endast en del som motsvarar den skattefria vinsten rapporteras till Finland och den överstigande delen utanför Finland.

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Exempel

Företag Modell 4 Ab:s beskattningsbara vinst är 100 000 euro. Normalavkastningen är från nettoförmögenheten räknat med en medellång statslåneränta som uppskattas till 5 %. Nettoförmögenheten är i detta exempel 1 000 000 → $1\,000\,000 * 5\% = 50\,000$.

Denna del frias från skatt och den överstigande delen beskattas med bolagsskattesatsen på 22 %. Bolaget får en vinst efter skatt på $100\,000 - 11\,000 = 89\,000$ och om inga tidigare förluster finns i bolaget är en utdelbar dividend på 89 000 euro. Vinsten beskattas i sin helhet som kapitalinkomst för mottagaren på 30 %. $89\,000 * 30\% = 26\,700$ euro i skatt. $89\,000 - 26\,700 = 62\,300$ euro blir kvar av dividenden för dividendmottagaren efter avdragen skatt.

Tabell 8 ACE-avdrag i samfundsbeskattning

MODELL 4 ACE-MALL	
Vinst	100
ACE-minskning	50
Beskattningsbar vinst	50
Bolagsskatt 22 %	11
Vinst efter skatt	89
Dividend	89
Beskattningsbar dividend	89
Dividendskatt 30%	26,7
Dividend netto	62,3
Skatter tot	37,7
Skattesats %	37,7

Tabell 9 Nuvarande skattereform, Ab och Abp

Nuvarande Ab	Ägarens skattesats	
	20 %	40 %
Vinst	100	100
Bolagsskatt	26	26
Vinst efter skatt	74	74
Dividend	74	74
Skattefritt	54	54
Överstigande del	20	20
-skatt ($20*70\%=14 \rightarrow 14*20\%$)	2,8	5,6
Dividendskatt totalt	2,8	5,6
Dividend efter skatt	71,2	68,4
Skatter totalt	28,8	31,6
Skattesats, %	28,8	31,6

Nuvarandesystem Abp	
Vinst	100
Beskattningsbar vinst	100
Bolagsskatt 26 %	26
Vinst efter skatt	74
Dividend	74
Beskattningsbar dividend	51,8
Dividendskatt 28 %	14,5
Dividend netto	59,5
Skatter tot	40,5
Saktesats %	40,5

4.6 Fördelar och nackdelar

I tabellen nedan sammanfattas egenskaperna hos modellerna. Anpassad nuvarande, modell 3, har i stort sett samma fördelar som ACE-modellen, men undviker de risker som är förenade med internationell funktionalitet. Dessutom innebär modell 3 mindre behov att anpassa sig än de andra modellerna, eftersom den bygger på det nuvarande systemets strukturer.

Tabell 10 fördelar och nackdelar

MÅL	MODELL 1 KLASSISK	MODELL 2 ANPASSAD KLASSISK	MODELL 3 ANPASSAD NUVARANDE	MODELL 4 ACE-MALL
Neutralitet	-	-	+	+
Internationell funktion	0	0	0	-
Rättvisa	+	0	+	+
Skatteintäkter	+	0	0	0
Enkelhet	+	-	0	0
Konsekvens	0	-	+	+
Behovet av att anpassa	-	0	+	-

(URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

4.7 Sammanfattning

Efter att arbetsgruppen har utvärderat de olika alternativen anser de att de viktigaste målen är att skapa en skattereform, som gynnar en effektiv användning av ekonomiska resurser. För att ge ett rättvisare system kommer incitament för konvertering av inkomster att tas bort, detta ska således stärka Finlands ställning i den internationella skattekonkurrensen och stärka de potentiella offentliga finansierarna.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

Den modell som arbetsgruppen anser motsvara dessa mål bäst är modell nummer 3, Anpassad nuvarande. För att utveckla företags och kapitalinkomstbeskattningen så ska man återhållsamt flytta tyngdpunkten för skattebelastningen från skatt på företagsvinster mot fysiska personers kapitalinkomstbeskattning. Detta ska man förverkliga genom att skattefriheten för utdelningar från onoterade bolag slopas och ersätts med en lindrad beskattning av normalavkastningen på utdelningar. Skattesatsen på normalavkastningen av vinst kommer alltså att motsvara den allmänna kapitalinkomstskattesatsen.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

Förslagets huvudsakliga principer:

- Bolagsskattesatsen sänks från nuvarande 26 procent till 22 procent och den allmänna kapitalinkomstskattesatsen höjs från 28 procent till 30 procent.
- Med undantag av inkomst av utdelningar föreslås inga ändringar till taxeringsunderlaget på skatten på kapitalinkomst.
- Utdelningar från börsnoterade bolag ska betraktas fullständigt som beskattningsbar kapitalinkomst till skillnad från de gällande reglerna.
- Utdelningar från onoterade bolag ska beskattas som beskattningsbar kapitalinkomst för den delen som motsvarar 35 procent av normalavkastningen. Utdelningar som överstiger normalavkastningen ska helt betraktas som beskattningsbar kapitalinkomst.
- Normalavkastningsräntan ska fastställas varje år och den bestäms som en medellång statslåneränta efter skatt på företagsvinster. Normalavkastningen ska beräknas utifrån bolagets aktiespecifika nettoförmögenhet.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

Det som arbetsgruppen alltså föreslår är att skattefri dividend kommer att överges liksom dividend som beskattas som förvärvsinkomst. Arbetsgruppen föreslår också att onoterade bolags normalavkastning skall till 35 % beskattas som kapitalinkomst för dividendmottagaren och överstigande del kommer i sin helhet att beskattas som kapitalinkomst. Kapitalinkomstskattesatsen höjs från nuvarande 28 % till 30 %.

Utdelningar från börsnoterade bolag beskattas som kapitalinkomst till fullt belopp. Men i onoterade bolag spelar däremot inhemska privatpersoners eget kapital en central roll som finansieringssätt. Det är därför motiverat att den lättade beskattningen av normalavkastning riktas åt denna företagsgrupp.

Normalavkastningen kommer att fastställas på basen av nettoförmögenheten genom en normalavkastningsskattesats. Denna normalavkastningsskattesats kommer inte att vara fast utan kommer att fastställas årligen på en medellång statslåneränta minus bolagsskattesatsen på 22 procent. I förslaget används en statslåneränta på 5 %, från denna skulle då 22 procent dras bort och man skulle få en normalavkastningsskattesats på 3,9 % ($5 \% * 0,77 = 3,9 \%$). Om man till exempel har en nettoförmögenhet på 100 000, då får man en normalavkastning på 3 900 €. Denna normalavkastning är till 35 % skattepliktig kapitalinkomst. Bestämmer man sig för att ta ut en större dividend än 3 900 € kommer överstigande delen att beskattas till fullt belopp som kapitalinkomst.

Att arbetsgruppen vill sänka bolagsskattesatsen till 22 procent anser de kommer att förstärka Finlands internationella konkurrenskraft när företagen väljer mål för sina direkta investeringar. Denna åtgärd ska förbättra de inhemska koncernernas vilja att behålla sina huvudkontor i Finland och dessutom förstärka både inhemska och utländska företag incitament att redovisa sina vinster i Finland. En låg bolagsskattesats skulle också minska utnyttjandet av internationell skatteplanering, dvs. genom interna skuldarrangemang flyttar vinster till länder där räntorna antingen är skattebefriade eller lindrigt beskattade. Att försiktigt höja kapitalinkomstskattesatsen till 30 procent är en del av den nya skattereformens mål, där kapitalbeskattningens tyngdpunkt flyttas från företagsbeskattning till fysiska personers inkomstbeskattning.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

Arbetsgruppens avsikt är att skapa en mer neutral modell för skatt på utdelningar där normalavkastningen på vinst som onoterade bolag delar ut beskattas med samma skattesats som de övriga kapitalinkomsterna. Då blir beskattningen mera neutral mellan investeringar i onoterade bolag och olika andra beskattade investeringsobjekt på den finansiella marknaden. Beskattningen blir också

enhetlig mellan företagens låne- eller aktiefinansiering när skattesatsen på normalavkastningen är den samma som den allmänna kapitalinkomstskattesatsen. Jämfört med ett helt neutralt skattesystem så skulle detta främja att företagens vinster reserveras mer till finansiering av investeringar. Det nuvarande systemet gynnar kraftigt i vissa fall de investeringar som bygger ut företagens nettoförmögenhet jämfört med immateriella investeringar. Den föreslagna modellen skulle eliminera denna effekt och placera de immateriella och materiella investeringarna i stort sätt likvärdiga i beskattningen.

(URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenveto_sv_%282%29.pdf)

5 EMPIRISK DEL

Den empiriska delen kommer att bestå av medias mottagande av den nya skattereformen och intervjuer med sakkunniga om deras åsikter kring den nya skattereformen. Innehållet i mina intervjuer har behandlat frågeställningar som berör skattereformen och personernas uppfattning om den.

Eftersom den nya skattereformen har behandlats en del i media tänkte jag ta upp till följande medias mottagande av den nya skattereformen.

Slutligen kommer jag att använda mig av ett räkneexempel där jag kommer att jämföra hur dividend utdelningen skulle se ut med den modell arbetsgruppen kommer att presentera för riksdagen jämfört med den nuvarande skattereformen.

5.1 Intervju

Den första intervjun gjordes med en ägare av en bokföringsbyrå. Denna man fungerar som konsult i affärsrelaterade frågor åt sina kunder och som rådgivare till företagare bör man ha en bred kunskap om beskattningsfrågor. Därför ansåg jag det relevant att intervjua ”denne person” för att se vad han tycker om arbetsgruppens förslag till skattereformen.

Det första den intervjuade säger när vi skall inleda intervjun är: ”För det första tycker jag att deras utgångspunkter är helt fel. Att dividenden **inte** skulle vara ersättning för utfört arbete är inte sant. Småföretagaren lägger ner arbetstid och kämpar för att få företaget att gå så bra som möjligt. En stor sporre till detta har varit möjligheten att ta ut en liten dividend skattefritt.”

1. Har Ni följt med skattereformsdebatten i media?

Ja! Jag har följt med debatten via företagarinfon och tidningar.

2. Har Ni förståelse för de ändringar som genomförs?

Nej, deras utgångspunkt är alldeles fel. Att vissa företag har haft möjlighet att ta ut ur företaget stora summor pengar skattefritt eller beskattats

lindrigare p.g.a. konstgjord omvandling av förvärvsinkomst till kapitalinkomst har skapat avundsjuka. Det är långt ifrån alla aktiebolag som kan göra detta. Av alla aktiebolag i Finland så är det kanske 5 % som har haft denna möjlighet, skall då resten, 95 % av alla bolag få lida för detta.

Detta förslag är vansinne för småföretagande. Den nuvarande beskattningsformen har förvisso gett möjlighet att ta ut 5 000- 10 000 euro skattefritt ur företaget. Men denna morot har också sporrat företagaren att spara kapitalet i företagen istället för att ta ut dem, vilket har förstärkt likviditeten i företagen och vid dåliga tider har företagen klarat sig mycket bättre än om de skulle ha tagit ut allt. Att ha kvar pengar i företaget har också gett företag möjlighet att ha kvar sina anställda i arbete. Detta har ju varit aktuellt under senare tid i samband med lågkonjunkturen. Företag som har haft bra likviditet har kunnat ha kvar sina anställda istället för att permittera eller säga upp.

Fortsättningsvis kommer samma problem att kvarstå. De som vill ta ut kapital ur sina bolag kommer fortfarande att kunna göra det. Denna nya skattform kommer endast att gynna de stora koncernföretagen som får en lägre bolagsskatt. Ingen driver ett företag för samhällets skull utan för sin egen skull.

3. Skatteplanerar Ni? Tycker Ni att man ska se över sin skatteplanering inför en kommande skattereform? Varför?

Vid varje skattereform har man på förhand spekulerat vad man kan göra innan en eventuell förändring. Men med åren har jag lärt mig att vänta och se vad som faktiskt kommer att ändras och inte lägga ner tid och pengar på en eventuell ändring som kanske sen inte heller genomförs. Denna skattereform är ju bara ett förslag ännu och kommer inte att bli aktuell tidigast 2012.

4. Har ni varit nöjd med nuvarande beskattningssystem?

Ja det har jag varit. Det nuvarande beskattningssystemet är rättvist och som konsult till företagare har det varit lätt att förklara för företagaren orsaken till att spara kapital. Istället för att hela tiden (under den pågående räkenskapsperioden) ta ut kapital ur bolaget har jag rådgivit företagaren att hålla kvar kapitalet i bolaget för att senare stå emot svårare tider eller kunna ta ut en dividend skattefritt vid räkenskapsperiodens slut. Företagaren bör ackumulera pengarna i sitt bolag.

5. Hur tror ni de nya skattereglerna påverkar Er?

Som ägare av en bokföringsbyrå kommer den nya skattereformen OM den träder i kraft att betyda mera arbete. Det kommer till en början att kräva mer konsultation kring skatteplanering och skolning till företagaren.

6. Rekommenderar Ni ett byte av bolagsform p.g.a. skattereformen?

Kanske inte rekommenderar ett byte, men aktiebolagsformen kommer inte att vara lika attraktiv som tidigare p.g.a. att man inte förstår sig eller inte ser en sporre till den som man tidigare gjort.

7. Har Ni något eget förslag på skärpning eller höjning av incitament kring skatteåtgärder?

Finns ingen bättre morot än den idag. Den föreslagna skattereformen är företagsfientlig eftersom den inte kommer att gynna småföretagande utan endast de stora börsbolagen kommer att ha nytta av den.

8. Övrigt?

Detta är än så länge ett förslag och man kan inte vara säker på att denna träder i kraft. Och träder den i kraft är det först efter regeringsbytet. Att ändra en skatteform p.g.a. avundsjuka kan vara en riskfylld handling.

Den andra intervjun gjordes med en GRM revisor. Till revisorns uppgifter hör revision av bokföringen, bokslutet och förvaltningen osv. Därför tyckte jag att det skulle vara intressant att höra en revisors åsikt om den kommande skattereformen.

1. Har Ni följt med skattereformsdebatten i media?

Lite, närmast i tidningen Kauppalehti. Jag har inte satt mig in i debatten desto mer.

2. Har Ni förståelse för de ändringar som genomförs?

Både ja och nej.

Det är klart att man ska utveckla och förnya skattereformer, om det finns behov. Skatteformerna bör ju vara up-to-date och följa med i den ekonomiska utvecklingen. Men personligen ser jag ingen orsak till varför det bör ändras just nu. Det var ju inte allt för länge sedan vi hade en skattereform. Den som vi har nu fungerar bra och en ny skatteform känns som en ändring just för ändrandets skull.

Det är ju ändå ett statiskt system vi har i Finland, kommer det in mer skattepengar någonstans så kommer det in mindre någon annanstans. Vad vinner man på det?

Det finns ju ingen ”trollformel” för att få in mera pengar, detta är bara en omfördelning.

3. Skatteplanerar Ni? Tycker Ni att man ska se över sin skatteplanering inför en kommande skattereform? Varför?

Jag skatteplanerar inte. Men ivriga skatteplanerare kan ju ännu hitta något kryphål och kan göra så att den nya reformen rinner ut i sanden innan den ens hunnit tas i bruk.

Klart man kan påverka sin skatteplanering innan en ny skatteform träder i kraft.

4. Har ni varit nöjd med nuvarande beskattningssystem?

Det har varit hyfsat bra och enkelt att förstå sig på. Istället för en totalskattereform kunde man istället justera nivåerna på skattesatserna i den befintliga skatteformen.

5. Hur tror ni de nya skattereglerna påverkar Er?

Det kommer att bli mera att fundera på innan man är insatt i det.

6. Rekommenderar Ni ett byte av bolagsform p.g.a. skattereformen?

Jag skulle inte rekommendera byte av bolagsform. Istället skulle jag råda att fokusera på verksamheten. I dagens läge tycker jag att det läggs ner alldeles för mycket fokusering på skatteplanering. Man lägger ner mycket tid på att planera för att få så lite skatt som möjligt att betala, på bekostnad av tiden man kan lägga på själva verksamheten. Beskattningen borde vara mera som en automatik. Och har vi en enkel beskattning så kan vi lägga mera fokus på affärsverksamheten.

7. Har Ni något eget förslag på skärpning eller höjning av incitament kring skatteåtgärder?

Det skulle vara att införa ett system som stärker det egna kapitalet. Ett system som gör det möjligt att följa skatteregler. En alldeles för sträng beskattning ökar gråa och svart zoner inom beskattningen. Det bör vara en rimlig balans mellan utdelning och förvärvsinkomst. Men exakt hur det ska se ut vet jag inte.

Det finns så många andra faktorer som spelar roll som t.ex. avskrivningar, periodiseringar m.m. innan man kan ta ut dividend ur bolaget.

Ett system kunde vara att man endast beskattas när man tar ut medel ur bolaget, inte annars.

8. Övrigt?

Avslutningsvis så upprepar jag vad jag sagt tidigare, det är för mycket fokus på beskattningsregler. Den största fokusen bör vara på verksamheten. Nya regler skapar mera arbete för ekonomiarbetare och med mera regler blir det krångligare att förstå sig på.

Jag har förhoppningar om att nya skatteformer kommer att ha enklare och mera långsiktiga regler. De nuvarande och tidigare reformerna har varit rätt så kortsiktiga. Det har också i allmänhet varit för långa övergångstider, dessa borde vara max ett skatteår.

Jag har den inställningen, att det förstoras upp i början alldeles för mycket, så det är inte värt att sätta sig in i debatterna eller reglerna, innan allt är klart.

Nästa intervju är gjord per e-post korrespondens med verkställande direktören på Kust-Österbottens företagarförening. Dess uppgift är att verka som regionorganisation för SME-företag och medlemsföreningar i regionen, som företag-, närings- och arbetspolitisk intresseorganisation samt som kontaktforum för företagare och olika intressegrupper.

1. Har Ni följt med skattereformsdebatten i media?

I viss mån, men fått mer info via Företagarna i Finlands ställningstagande och kurser som behandlat ämnet.

2. Har Ni förståelse för de ändringar som genomförs?

I viss mån finns det förståelse för att statsfinanserna måste balanseras, men föga förståelse för att höjt skattetryck riktas till den del av ekonomin som har potential att sysselsätta och ”rädda” ekonomin (= företagen)

3. **Skatteplanerar Ni? Tycker Ni att man ska se över sin skatteplanering inför en kommande skattereform? Varför?**

Inte personligen eftersom jag inte är företagare själv, men ifall jag vore det skulle jag beakta de möjliga ändringarna.

4. **Har ni varit nöjd med nuvarande beskattningssystem?**

Svar: ja.

5. **Hur tror ni de nya skattereglerna påverkar Er?**

Personligen inte nämnvärt men våra medlemmar i hög grad ifall de nya reglerna genomdrivs.

6. **Rekommenderar Ni ett byte av bolagsform p.g.a. skattereformen?**

Nej, men jag vill lyfta fram risken för att företag flyttar t.ex. till Estland i högre grad ifall de föreslagna ändringarna genomdrivs.

7. **Har Ni något eget förslag på skärpning eller höjning av incitament kring skatteåtgärder?**

Själva skattesystemet borde bibehållas enligt nuvarande modell eftersom det lett till incentiv att hålla det egna kapitalet starkt vilket medför att företagen klarat dåliga tider bättre.

5.2 Medias mottagande av skattereformen

Det har ju stormat en hel del i media kring den nya skattereformen. Som alltid vid förändringar finns det en viss oro och negativitet, som kanske är befogad eller inte. En strängare beskattning klingar ju aldrig bra i skattebetalarens öron och i media tas den nya skattereformen inte som något positivt. Nedan kommer jag att återger olika intressenters åsikter om den nya skattereformen som arbetsgruppen kommit fram till. Åsikter ur företagares synvinkel genom yrittäjät.fi, skattebetalarnas synvinkel genom näringslivets organisationer och ur investerarens synvinkel genom nordnet.fi.

5.2.1 Yrittäjät.fi

Jarkko Wuorinen som är ordförande för företagarna i Finland tycker att de planerade beskattningsreformerna skall förstärka företagande och erbjuda en möjlighet att erbjuda nya arbetsplatser. Men Wuorinen menar att regeringen dock verkar agera i en helt annan riktning i sina beskattningsöverläggningar. När regeringen nu tänker skärpa beskattningen genom att höja beskattningen av kapitalinkomster och genom att utveckla nya skatter som riktas mot företagande så finns det all anledning till oro över linjeförändringen, konstaterar ordförande Jarkko Wuorinen.

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv->

[FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af](http://www.yrittajat.fi/sv-FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af))

Wuorinen skriver 21.12.2009 på yrittäjä.fi att man i riksdagsdebatten har t.o.m. tagit upp återupprättandet av förmögenhetsskatten. Återupprättandet av förmögenhetsskatten skulle minska privatpersoners investeringar i företag och leda till splittring av ägandet. Detta kunde driva privatpersoner att investera i bankdepositioner istället för företagsägande.

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv->

[FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af](http://www.yrittajat.fi/sv-FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af))

”Det nuvarande skattesystemet har innehållit element som skapar incentiv till företagande och enkel beskattning av dividender har varit ett av de mest centrala incentiven för företagande. Utgångspunkten bör också framledes vara dividendbeskattning som tryggar förstärkandet av företagens egna kapital”, anser Wuorinen.(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv->

[FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af](http://www.yrittajat.fi/sv-FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af))

5.2.2 Näringslivets organisationer

Näringslivets organisationer om utvecklingen av beskattningen: Skattelösningarna skall befrämja arbete, företagande och ekonomisk tillväxt

Finlands Näringsliv, Centralhandelskammaren, Familjeföretagens förbund och Företagarna i Finland poängterar i sitt gemensamma ställningstagande att ekonomins förändring mot en hållbar utveckling kräver modiga och fördomsfria beslut. Företagens beskattning skall lindras betydligt för att beskattningen skall utgöra en konkurrensfördel för Finland ge incentiv till tillväxt och investeringar. En konkurrenskraftig företagsbeskattning tryggar finländskt arbete och finländska arbetsplatser. Utgångsläget för den finländska nationalekonomin under det nya årtiondet har varit ganska mörk. Då kan det tyckas att en skärpning av beskattningen erbjuds som en alldeles för lätt lösning att bromsa upp ökningen av den offentliga ekonomins skuldsättningsgrad.

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv/FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=6ef3c524-28dd-4b7d-930f-bd6e6d062acb>)

Efter den senaste ekonomiska krisen har överskotten i den offentliga sektorn förbytts mot kraftiga underskott, vilket gör att den offentliga ekonomins utvecklingsutsikter är ohållbara utan reparerande handlingar. Men att skärpa beskattningen är en felaktig utgångspunkt eftersom beskattningen i Finland redan är sträng över hela linjen. En allt strängare beskattning skulle leda till den ekonomiska tillväxtens kvävning och till en spiral med nya skattehöjningar. De ovan nämnda företrädarna för näringslivet anser att istället för skattehöjningar kan situationen korrigeras genom att undvika ökningar av de offentliga utgifterna och istället sänka dem. Att man dessutom skall öka produktiviteten och arbetsinsatserna samt förlänga arbetskarriärerna. Detta kan baseras på internationella utredningar där Finland år 2008 hörde till de EU-länder där beskattningen av arbete och företagande utgjorde en av de högsta andelarna av alla skatteintäkter. På alla inkomstnivåer behövs incentiv för att arbeta, utvecklas och göra karriärframsteg.

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv/FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?>)

groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=6ef3c524-28dd-4b7d-930f-bd6e6d062acb)

Ekonomisk tillväxt förutsätter en god verksamhetsmiljö för företagande och en hög motivation för företagande. De icke-noterade företagens dividendbeskattning stöder numera en stark soliditet och en långsiktig utveckling av affärsverksamheten, vilket också har lett till att företagens starka balanser har burit igenom den senaste tidens ekonomiska svårigheter. Utgångspunkten för en förnyelse av beskattningen skall vara förstärkandet av företagens konkurrenskraft och kapitalstruktur och tryggandet av företagandets förutsättningar, anser enhälligt dessa företrädare för näringslivet.

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv/FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=6ef3c524-28dd-4b7d-930f-bd6e6d062acb>)

Finlands Näringsliv, Centralhandelskammaren, Familjeföretagens förbund och Företagarna i Finland skriver den 14.6.2010 på hemsidan www.yrittajat.fi; ”Sporrande till företagande syns positivt i hela samhället. När företag är framgångsrika föds den mycket efterlängttade ekonomiska tillväxten och förutsättningarna att behålla arbetsplatserna i Finland förbättras. Om dividendbeskattningen förnyas skall inte incentiven till företagande äventyras. En möjlig reform skall därför baseras sig på en utveckling av det nuvarande systemet.”

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv/FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=6ef3c524-28dd-4b7d-930f-bd6e6d062acb>)

För att skattesystemet skall bättre än nuvarande gynna arbete, företagande och ekonomisk tillväxt är följande faktorer viktiga:

- En internationellt konkurrenskraftig samfundsskattesats som är lägre än nu
- Lindring av beskattningen av arbete på alla inkomstnivåer
- Bibehållandet av relativ beskattning av kapitalinkomster och den nuvarande skattesatsen

- En dividendbeskattning som är bunden till företagets nettoförmögenhet som innehåller minst lika mycket incentiv till företagande som det nuvarande systemet
- Lindring av näringslivets energiskatter och effektivisering av systemet med återbäring av energiskatt

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv/FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=6ef3c524-28dd-4b7d-930f-bd6e6d062acb>)

Föreningarna anser att de ovan nämnda sakerna borde behandlas som en helhet, så att beskattningens strukturella förnyelse leder till ett slutresultat som stöder den ekonomiska tillväxten. Lindring av beskattningen på alla inkomstnivåer bör vara en central målsättning då beskattningen förnyas. Företags- och kapitalinkomstbeskattningen utgör en fast helhet och med anledning av detta skall också beskattningen av kapitalinkomster upprätthållas internationellt konkurrenskraftig. Beskattningen skall stöda företagande, finländskt ägande och investeringar av utländskt kapital i Finland. Den nuvarande skattenivån skall inte höjas.

(URL:<http://www.yrittajat.fi/sv/FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=6ef3c524-28dd-4b7d-930f-bd6e6d062acb>)

5.2.3 Nordnet.fi

Nordnet, en bank med fokus på sparande i aktier och fonder tycker så här om arbetsgruppens uttalande i mellanrapporten, eftersom arbetsgruppen tar ställning till beskattningen i sin helhet, men det som är speciellt intressant för aktiesparare är reformförslagen gällande samfundsbeskattning och kapitalbeskattning.

Nordnets experter Kim och Tom Lindström menar att inte en enda av arbetsgruppens medlemmar påstås vara expert på värdepappersmarknadsfrågor och Aktiespararnas centralförbund hör tydligen inte heller till de organisationer som hörts. Detta avspeglas också i arbetsgruppens förslag, där en dramatisk

skärpning av utdelningsbeskattningen är en väsentlig del. ”Till all lycka förverkligas inte arbetsgruppens förslag före riksdagsvalet i april nästa år”, skriver Kim och Tom Lindström på Nordnets hemsida för expertanalyser. (URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

Experterna menar att om det kommer att bli som förra gången en skattereform var aktuell i samband med ett riksdagsval kan man räkna med att det under valkampanjen kommer att bli livliga diskussioner om samfunds- och kapitalbeskattningen. Det man också kan gissa är att ju mindre debattörerna känner till frågorna, desto mera högljutt framförs åsikterna. I programmet för den regering som skall bildas efter valet kommer skattereformen sannolikt att få en central ställning. Regeringsförhandlingarna och sammansättningen av den nya regeringen kommer att väsentligt påverka på vilket sätt arbetsgruppens förslag förverkligas.

(URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

Den internationella skattekonkurrensen och behovet att stimulera den ekonomiska tillväxten förorsakar ett tryck att sänka den nuvarande samfundsskatten på 26 procent. Arbetsgruppens förslag är 22 procent. Med detta förslag anser Kim och Tom Lindström att arbetsgruppen är på rätt väg. Den nuvarande politiska oppositionen lär dock motsätta sig en sänkning av företagsskatten med fyra procentenheter. Det som är fullständigt obegripligt enligt experterna är förslaget att skärpa beskattningen av fysiska personers utdelningsinkomster med hela 53 procent, dvs. från 19,6 procent (70 procent av kapitalskatten 28 procent) till 30 procent (den föreslagna nya kapitalskatten, som skulle till 100 procent tillämpas på dividender från börsbolag). En lindrig skärpning av dividendtagarens utdelningsinkomst kan accepteras, ifall samfundsskatten sänks, men vid utarbetandet av det tidigare nämnda förslaget har dock arbetsgruppens omdöme brutit totalt. Då det beaktas, att samma inkomst beskattas dubbelt, dvs. i det

utdelande företaget och i dividendtagarens beskattning, skulle utdelningsskatten stiga från nuvarande 40,5 procent till 45,4 procent.

(URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

Kim och Tom Lindström skriver om att Sveriges inflytelserika aktiespararorganisation årligen brukar låta utarbeta en omfattande utredning om den totala beskattningen av aktier i alla 38 OECD- och EU-länder. Enligt den på hösten 2009 publicerade utredningen är skattetrycket i Finland det fjärde i fråga om hårdhet. Framför Finland finns endast tre andra länder i Norden. Arbetsgruppen är tydligen ute efter att få Finland som nummer ett bland högskatteländerna. ”Vad skall det tjäna till?”

(URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

Det förefaller som om arbetsgruppens arbete inte vägletts av teknokratiska* kalkyler utan alltför mycket tankar om skattereformernas inverkan på marknadsbeteendet eller den ekonomiska tillväxten. Arbetsgruppen har på många olika sätt studerat, hur dubbelbeskattningen av utdelningar skall kunna lindras i olistade företag. I praktiken skulle således den konstgjorda börsintroduktionsbarriären kvarstå, även om den enligt förslaget något skulle sänkas. Arbetsgruppen är också intresserad av att öka skatteintäkterna utan att dock begripa, att en alltför hård skärpning sätter fart på skattekonsulterna. Skatteintäkterna kan sålunda visa sig bli en bumerang jämfört med förhandskalkylerna, när de skattskyldiga upplever sin beskattning som orättvis. Arbetsgruppen har också satt ner mycket möda på att förhindra vissa yrkesgruppers försök att omvandla arbetsinkomster till kapitalinkomster.

(URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

Kim och Tom Lindström anser att det kanske är befogat att förhindra omvandling av arbetsinkomster. Men arbetsgruppens sinne för proportioner har svikit grundligt. Ägarna i olistade företag och kapitalinkomstspekulanterna är till antalet

väldigt få jämfört med personägarna i börsbolag. Ungefär 800 000 finländare äger aktier i börsföretag. Det kunde finnas skäl att reflektera över vilka problem som en ockerbeskattning av en så stor grupp förorsakar.

(URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

Det allvarligaste hotet på lång sikt är utan tvekan ett långsamt förtvinande av det inhemska privata ägandet. Denna ogynnsamma trend har fortsatt i decennier trots ett tillfälligt avbrott under de två senaste åren och beror framför allt på den alltför hårda beskattningen av inhemska privatplacerare. Enbart från år 1999 har hela 26 finska börsbolag övergått i utländskt ägo, bland dem Cultor, Finnlines, Hackman, Hartwall, Instrumentarium (den nuvarande optionskedjan med samma namn hade sålts ut från bolaget före försäljningen till General Electric), Kemira GrowHow, Perlos, Sanitec och Sonera. I allmänhet har det utländska ägandet också inneburit att huvudkontoret och arbetsplatser, ibland hela bolaget, flyttat utomlands. ”Det är inte vettig skattepolitik att med vett och vilja forcera denna för Finland så olyckliga utveckling” skriver Kim och Tom Lindström.

(URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

Fortsättningsvis skriver Kim och Tom Lindström att en chockartad höjning av utdelningsbeskattningen skulle skapa ickeönskvärda snedvridningar på marknaden. Det återstår att se, om privatplacerarna skall börja bedriva sin placeringsverksamhet i bolagsform, eller om arbetsgruppen hittar på något undantag till undantagen för att förhindra detta. Arbetsgruppen oroar sig uppenbarligen för fondbolagens ekonomi, dock helt utan orsak, eftersom fondbolagen ofta lever på överstora förvaltningsarvoden. Fonderna kan ju lyfta sina utdelningar skattefritt. Gapet växer också till andra särskilt gynnade grupper såsom de flesta samfund och storägare med mer än 10 procent av ägandet. Dessa behöver ju inte heller betala någon dividendskatt. ”Kapitalinkomsternas skatteneutralitet är i själva verket ett tema, om vilket arbetsgruppen inte verkar ha

just någonting att säga, trots dess betydelse vid förhindrandet av marknadsstörningar” skriver Kim och Tom avslutningsvis.

(URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>)

5.3 Räkneexempel

Enligt det nuvarande systemet är dividender som delas ut av andra än börsnoterade bolag skattefria för fysiska personer upp till 9 % av aktiernas matematiska värde, dock max 90 000 € per år per dividendmottagare. Denna regel att skattefritt ta ut upp till 9 % används flitigt av SME-företag.

Exempel

Hermans bilar Ab är ett litet aktiebolag som efter bokslutet har möjlighet att dela ut 5 000 € i dividend. Bolagets tillgångar värderas till 60 000 € och skulder till 25 000 €. Antalet aktier är 1000 st. och ägs alla av Herman som är enmansföretagare. Nettoförmögenheten för bolaget är: 60 000 tillgångar – 25 000 skulder = 35 000. $35\,000/1000$ aktier = 35 €/aktie som blir aktiernas matematiska värde.

Aktiernas matematiska värde $1000 * 35 = 35\,000$ €. Som skattefri dividend kan han lyfta max 9 % av aktiernas matematiska värde som är (9 % av 350 000 =) 3150 €. Som enmansföretagare för Hermans bilar Ab bestämmer Herman att dela ut en dividend på 3150 eller 3,15 € per aktie och på så sätt slippa beskattas för den överstigande delen. Den resterande vinsten lämnar i företaget. D.v.s. att mottagaren i detta fall kan lyfta dividenden helt skattefritt.

Med den nya modellen skulle samma exempel se ut så här:

Med den nya skattereformen kan Herman inte undkomma att beskattas för dividenden. Här kan det lönas för Herman att fundera över om det är lönt att ta ut dividenden eller investera dem i bolaget och höja på nettoförmögenheten. I detta exempel anser Herman att det för tillfället inte finns någon sporre att lämna kvar en del av vinsten i bolaget utan bestämmer att ta ut hela vinsten på 5000 € i dividend. Enligt förslaget föreslås att dividendutdelningen från onoterade bolag delas upp i två delar. Den ena delen skulle vara en s.k. normalavkastningsdel och den andra skulle vara det som överstiger normalavkastningen. 35 % av

normalavkastningen är beskattningsbar kapitalinkomst. Den normalavkastningen räknas ut från nettoförmögenheten enligt statslåneräntan minus 22 % bolagsskatt ($5 \% * 0,77 = 3,9 \%$). I exemplet uppskattas nettoförmögenheten till 35 000 € som normalavkastningen kommer att räknas på, $35\,000 * 3,9 \% = 1\,365 \text{ €}$.

D.v.s. att 1 365 € räknas som normalavkastning på vinst och beaktas som kapitalinkomst varav 35 % är beskattningsbar. Överstigande del kommer i sin helhet att beaktas som kapitalinkomst.

→ $5\,000 - 1\,365 = 3\,635$ överstigande del

→ $1\,365 * 35 \% = 478$ normalavkastningen är till 35 % beskattningsbar

→ $3\,635 + 478 = 4\,113$ hela överstigande + 35 % av normalavkastningen är beskattningsbar inkomst

→ $4\,113 * 30 \% = 1\,234$ beskattas som kapitalinkomst med en skattesats på 30 %

Av detta exempel kan man läsa att med den nya skattereformen kommer dividender att beskattas mycket strängare om reformen går igenom. För att beskattas lättare kan Herman bestämma att Hermansbilar Ab endast skall dela ut normalavkastningens del som nämndes ovan är till 35 % beskattningsbar.

$1\,365 * 35 \% = 478 \rightarrow 478 * 30 \% = 143 \text{ €}$.

Kvar av dividenden efter skatt $1\,365 - 143 = 1\,222 \text{ €}$

Alltså, även om dividenden i nuvarande skattereform överstiger den skattefria delen är denna dividendbeskattning mildare. Nedan följer fortsättning på första exemplet:

Hermans bilar Ab beslutar att dela ut hela vinsten på 5 000 € som dividend. Dividendmottagaren Herman kan lyfta 3 150 € skattefritt resterande del delas in i 70 % skattepliktig förvärvsinkomst och 30 % är fortfarande skattefri inkomst. Alltså totala dividenden $5\,000 \text{ €} - \text{skattefria delen } 3\,150 \text{ €} = 1\,850$ som delas in i 70 % skattepliktig förvärvsinkomst. $1\,850 * 70 \% = 1\,295$ skattepliktig förvärvsinkomst och $1\,850 * 30 \% = 555$ som är skattefri.

Den skattepliktiga delen beskattas för Herman som förvärvsinkomst med en personlig förvärvsinkomstskattesats som i detta exempel räknats schablonmässigt till 20 %. $1\,295 \text{ €} * 20 \% = 259$.

Skattefridividend $4\,741 \text{ €} (3\,150 + 555 + (1\,295 - 259))$

Dividendskatt 259 €

Dividend totalt 5 000€

I detta fall kan ju skattesatsen på förvärvsinkomst variera ganska mycket och den totala dividendskatten är personlig för dividendmottagaren, beroende på den personliga förvärvsinkomstskattesatsen.

Med den nuvarande skattereformen finns det alltså möjlighet att plocka ut en skattefri dividend ända upp till ett tak på 90 000 €. Och en sådan sporre saknar den nya skattereformen. Men finns det tillfällen då den nya skattereformen kan vara mildare i sin beskattning? Tilisanomat är en ekonomitidning som publiceras i Finland och har hittat en väg där den nya skattereformen är mildare med sin beskattning. Med det nuvarande systemet så beskattas det som överstiger 9 % av aktiernas matematiska värde som förvärvsinkomstdividend och är 70 procent skattepliktig förvärvsinkomst och 30 procent skattefri inkomst. Men om matematiska värdet av aktierna är noll innebär det att dividenden är till fullt belopp förvärvsinkomstdividend. Vid ett sådant tillfälle har skulderna överstigit tillgångarna och nettoförmögenheten är negativt dvs. aktiernas matematiska värde är noll. När förvärvsinkomsten stiger så stiger även förvärvsinkomstskattesatsen och kan komma upp till hela 50 % i skattesats.

Exempel:

Tabell 12 Beskattning av inkomstslag

	Nuvarande system	Förslag
Företagets vinst	100 000	100 000
Företagets skatt	26 000	22 000
Vinst efter skatt, utdelbar dividend	74 000	78 000
Beskattningsbar inkomst 70 %	51 800	78 000
Inkomstslag	Förvärvsinkomst	Kapitalinkomst
Dividendskatt 50 %	25 900	23 400
Dividend efterskatt	48 100	54 600
Skatter totalt	51 900	45 400

I detta fall är den nya skattereformen mildare, eftersom hela dividenden beskattas som kapitalinkomst med en fast skattesats på 30 %. I sådana här situationer kan dividendbeskattningen bli lättare när den inte räknas som förvärvsinkomst utan som kapitalinkomst.

(Ojala 2010, 56-59)

6 AVSLUTNING

Målet med mitt arbete var att stifta bekantskap med skattereformen som håller på att behandlas av Martti Hetemäkis arbetsgrupp. Denna skattereform som vid skrivandet av detta lärdomsprov ännu inte har tagits i bruk kan ännu komma att ändras. Skattereformen kommer troligtvis att bli en het debatt i det kommande riksdagsvalet våren 2011 och det är den nya regeringen som kommer att ta ställning till om den kommer att förverkligas eller inte.

Vid inledandet av arbetet hade jag bara hört om att en ny skattereform var på gång och att den innefattade en skärpning av dividendbeskattningen. Vart efter arbetet fortsatte förstod jag att arbetsgruppens motivering var att förhindra en omvandling av förvärvsinkomst till kapitalinkomst samt att göra Finland mera attraktivt att behålla företagen i det egna landet istället för flytt till länder med lägre beskattning. Mina källor bestod av arbetsgruppens mellanrapport som finansministeriet presenterade samt av artiklar som publicerats på Internet och tidningar. Till en början trodde jag att den nya skattereformen skulle ändras totalt och att dividenden skulle beskattas fullt ut. Vid senare forskning märkte jag att förslaget är anpassad enligt nuvarande modell.

I den empiriska delen ville jag få fram allmänhetens åsikter kring den nya skattereformen. Detta genom intervjuer med sakkunniga och att sammanfatta medias mottagande av skattereformen. För att förtydliga för mig själv och för läsaren tog jag avslutningsvis med ett räkneexempel för att se hur den nya skattereformen påverkar ett litet till medelstort företag.

Det vad jag kunde läsa av intervjuerna var att de som hade ställt upp var negativt eller passiv inställda till den nya skattereformen. Synpunkter som ”utgångspunkten för den nya skattereformen är fel” och ”den nuvarande skattereformen fungerar bra och en ny skattereform känns som en ändring just för ändrandets skull” är de som jag skulle sammanfatta intervjuerna med.

Av artiklarna att döma så har media eller experter som media refererar till en väldigt negativ inställning till skattereformen. Ordförande för företagarna i Finland tycker att de nya skattereformerna skall förstärka företagande och erbjuda en möjlighet att erbjuda nya arbetsplatser, men regeringen verkar agera i en helt annan riktning. Genom att höja beskattningen av kapitalinkomster och utveckla nya skatter som riktas mot företagande så finns det all anledning till oro över linjeförändringen.

Av räkneexemplet framgår ju att den nya skattereformen är strängare i många fall, men i vissa sällsynta fall var mildare. Och om man ser tillbaka på de tidigare skattereformerna, gottgörelse för bolagsskatt och den nuvarande, så är ju trenden att beskattningen blir hårdare och hårdare.

Jag håller till stor del med de intervjuade och med artiklarna som jag tagit med i den empiriska delen. Är målet att bli de högst beskattade i Europa så är vi på rätt väg. Den nya skattereformen tycks ju inte beakta att är man i bolaget ensam företagare har man ju redan i och med bolagsskatten redan beskattat sin verksamhets vinst, genom att återigen beskatta vinsten, som är lika med utdelningen av dividender som kapitalinkomst beskattas ju företagaren två gånger. Jag rekommenderar inte heller ett byte av företagsform men aktiebolagsformen kanske inte blir lika populär om hårdare beskattning hela tiden är trenden. Arbetsgruppens mål är ju att få företagarna att reservera bolagets vinst för finansiering av investeringar. Men med förslaget som arbetsgruppen presenterar så kan det tänkas att företagarna inte kommer att investera egna pengar i företagen utan väljer att låna pengar istället. Den nya skattereformen är i nuläget endast till vinning för de stora börsnoterade företagen.

Under skoltiden upplevde jag kurser inom beskattning som intressanta. Och det skall bli intressant att följa med om hur förslaget som getts av Martti Hetemäkis arbetsgrupp kommer att gå igenom. Enligt mig så tycker jag att det är negativt med en skärpning av dividendbeskattning och att en skattereform istället skall ge incitament och ha enkla regler. Företagaren skall kunna koncentrera sig på sin

verksamhet och belönas för hårt arbete. I övrigt tycker jag ändå att arbetet varit lärorikt och gett insikt i de förändringar som kanske kommer att komma år 2012. Jag tror att jag kommer att ha nytta av mitt lärdomsprov i framtida arbeten.

När jag nu avslutar detta arbete är denna skattereform ännu inte fastslagen och godkänd av regeringen. Det kommer att bli spännande att följa debatter i valet kring denna skattereform och beslutet väntas komma någon gång i början av den nya regeringens mandattid.

För vidare forskning kring detta ämne kan man efter beslutet tagits göra en undersökning på om dividend lyfts mer eller mindre ur företagen än innan skattereformen. Av de fyra modellerna som presenterades så är modell 4 ACE-avdrag i samfundsskatten ett fenomen som redan används i andra länder t.ex. i Belgien. Detta kunde man också forska i, om det skulle ha varit ett system som skulle passa i Finland eller ett system som kunde tillämpas i hela Europa.

KÄLLFÖRTECKNING

1. Tryckta arbeten

Tomperi, Soile 2000. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 16 upplagan. Borgå. WSOY.

Tomper, Soile 2005. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 20 upplagan. Borgå. WSOY.

2. Artiklar

Ojala, Ilkka 2010. Tilisanomat. Nr. 4 s. 56-59

3. Elektroniska publikationer

Finansministeriet. 2010. Förfärvsinkomst ska beskattas som förfärvsinkomst i framtiden [online]. Helsingfors. Uppdaterad 3.2.2009 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av [www-dokument:<URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20090203Finans/name.jsp>](http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/20090203Finans/name.jsp)

Finansministeriet. 2010. Osinkoverotuksen kehittäminen [online]. Helsingfors. Uppdaterad 15.3.2009 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av [www-dokument:<URL:http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/012_veroryhma/03_kuuleminen/Kannanotto_Yrittajat_11032010_muistio.pdf>](http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/012_veroryhma/03_kuuleminen/Kannanotto_Yrittajat_11032010_muistio.pdf)

Finansministeriet. 2010. Reformen av företags- och kapitalbeskattningen till riksdagen: Beskattningen av tillväxtföretag lättas. [online]. Helsingfors. Uppdaterad 19.5.2004 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av [www-dokument:<URL:http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp>](http://www.vm.fi/vm/sv/03_pressmeddelanden_och_tal/01_pressmeddelanden/2004/85795/name.jsp)

Finansministeriet. 2010. Mellanrapport från utvecklingsgruppen för beskattning, [online]. Helsingfors. Uppdaterad 21.6.2010 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av [www-dokument:<URL:http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenvedo_sv_%28%29.pdf>](http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/01_publicationer/075_beskattning/20100621Mellan/Sammanfattning_yhteenvedo_sv_%28%29.pdf)

KPMG. 2010. Taxtaion 2010. [online]. Sverige.[hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av [www-dokument:<URL:http://www.kpmg.com/LU/en/IssuesAndInsights/Articlespublications/Pages/KPMG%27sCorporateandIndirectTaxRateSurvey2010.aspx>](http://www.kpmg.com/LU/en/IssuesAndInsights/Articlespublications/Pages/KPMG%27sCorporateandIndirectTaxRateSurvey2010.aspx)

Finansministeriet. 2010. Mellanrapport från utvecklingsgruppen för beskattning (på finska), [online]. Helsingfors. Uppdaterad 21.6.2010 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av [www-dokument:<URL:http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf>](http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/075_verotus/20100621Verotu/Verotuksen_kehittaemistyoryhman_valiraportti.pdf)

Yrittäjät.fi. 2010 Skattereformer skall förstärka företagandet [online]. Helsingfors. Uppdaterad 21.12.2009 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av [www-dokument:<URL:http://www.yrittajat.fi/sv-FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af>](http://www.yrittajat.fi/sv-FI/foretagarnaifinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=9317c855-8423-47b7-9a45-bc63a88aa6af)

Yrittäjät.fi. 2010. Näringslivets organisationer om utvecklingen av beskattningen: Skattelösningarna skall befrämja arbete, företagande och ekonomisk tillväxt [online]. Helsingfors. Uppdaterad 14.6.2010 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av www-dokument:

<URL:<http://www.yrittajat.fi/sv/FI/foretagarnainfinland/meddelande/meddelande/?groupId=64f304b4-a4fb-4972-b10b-ca8d1988ae03&announcementId=6ef3c524-28dd-4b7d-930f-bd6e6d062acb>>

Nordnet.fi. 2010. Skärpning av dividendbeskattningen i sikte?[online]. Helsingfors. Uppdaterad 6.7.2010 [hänvisning 22.10.2010]. Tillgänglig i form av www-

dokument:<URL:<https://www.nordnet.fi/mux/web/analys/experterna/expert/kommentar.html?expert=LINDSTROMSV&id=3602>>

7. Intervjuer

Vilén, Per, vd 5.11.2010. Företagstjänst Bäck & Vilén Ab, Vasa.

Fant, Johan-Erik, GRM revisor 12.11.2010. Vasa.

Jussila, Markus, vd, 17.11.2010. Österbottens företagarförening, Vasa.

Bilaga 1

Intervju underlag

Mitt namn är Pia Moliis och jag studerar till tradenom vid Vasa Yrkeshögskola. Just nu håller jag på att skriva mitt lärdomsprov som handlar om den nya skattereformen som är under utredning av Martti Hetemäkis arbetsgrupp.

Arbetsgruppens uppdrag är att förhindra konstgjord omvandling av förvärvsinkomst till kapitalinkomst som beskattas lindrigare. Problemet aktualiserades år 2008 då högsta förvaltningsdomstolen ansåg att dividendinkomsten åt en delägare utgör dividend även då den direkt baserar sig på delägarens arbetsinsats. Dividenden betraktades således som dividendinkomst vid beskattningen, även om dividenden i verkligheten inte utgjorde ränta på investerat kapital, utan ersättning för utfört arbete. Man har oroat sig för att högsta förvaltningsdomstolens beslut i allt större omfattning och på allt flera branscher skulle leda till motsvarande arrangemang.

Förslagets huvudsakliga principer: (taget ur arbetsgruppens mellanrapport 6/2010)

- Bolagsskattesatsen sänks från nuvarande 26 procent till 22 procent och den allmänna kapitalinkomstskattesatsen höjs från 28 procent till 30 procent.
- Med undantag av inkomst av utdelningar föreslås inga ändringar till taxeringsunderlaget på skatten på kapitalinkomst.
- Utdelningar från börsnoterade bolag ska betraktas fullständigt som beskattningsbar kapitalinkomst till skillnad från de gällande reglerna.
- Utdelningar från onoterade bolag ska beskattas som beskattningsbar kapitalinkomst för den delen som motsvarar 35 procent av normalavkastningen. Utdelningar som överstiger normalavkastningen ska helt betraktas som beskattningsbar kapitalinkomst.

Normalavkastningsräntan ska fastställas varje år och den bestäms som en medelfristig statslåneränta efter skatt på företagsvinster. Normalavkastningen ska beräknas utifrån bolagets aktiespecifika nettoförmögenhet.

Bilaga 2

Frågor

1. Har Ni följt med skattereformsdebatten i media?
2. Har Ni förståelse för de ändringar som genomförs?
3. Skatteplanerar Ni? Tycker ni att man ska se över sin skatteplaneringen inför en kommande skattereform? Varför?
4. Har ni varit nöjd med nuvarande beskattningssystem?
5. Hur tror ni de nya skattereglerna påverkar Er?
6. Rekommenderar Ni ett byte av bolagsform p.g.a. skattereformen?
7. Har Ni något eget förslag på skärpning eller höjning av incitament kring skatteåtgärder?
8. Övrigt?